

Hergün

Yüklü sene

Muhittin Birgen

Gazeteleri okuyorsunuz. Siz de benim gibi dikkat ediyorsunuz ki dünyada akıl ve fikir kalmamıştır. Her ağzda bir ses, her kafada bir fikir, her cebde bir harb planı ve herkeste bir siyaset manevrası. Bütün dünya, siyasetle dolu, herkes erkânharb, her taraf kendi fikrini yürütmekle ve herkes kendi kuvvetini isbata çalışmakla meşgul. Bütün bu gürültü ile yüklü olan dünya havasında hergün bir taraftan bir türlü rüzgâr esiyor ve bu rüzgâr, hâdiseleri de, lâfları da, fikirleri de, çöllerdeki kum dağları gibi, bir taraftan alıp öbür tarafa yığıyor!

Bütün bunların içinde hangi şeyler doğru, hangilerine kıymet vermek ve neye bel bağlamak lazım? Dünya milletlerinin kendi selâmet ümidlerini ne tarafa tevcih etmeleri icab eder? Bu suallere, beyhude yere, zihinlerinizde cevap aramaya uğraşmayınız; en güzel cevabı, vaktile, berber vermistizi:

«Ak mı? Kara mı? Önüne düştüğü zaman görürsün?» Yarım ne olacağı, ferî hâdiseler bakımdan, bugünden keşfetmeğe imkân yoktur. Şu halde, hükümler: toptan vermek ve bu toplu hüküm içinde, yarım, öbür günü, gelecek ayları ve haftaları beklemek daha makul bir işdir.

Bütün bu gürültüler içinde, benim anladığım tek bir şey vardır ki bunun üzerinde toptan bir hüküm vermekte tereddüd etmiyorum: İçinde bulunduğumuz sene, dünya tarihinin en yüklü senesidir. Tamamen boş şalmas için on buçuk ay kalmış olan yeni senenin karnında pek çok vukuat yaşıyor; irili ufaklı, canlı cansız, sayısız kimsede malûm olmayan bu vukuat, bu gebe senenin karnından birer birer çıkacak ve o zaman dünyayı göreceğiz: Deccal istilasına uğramış bir sene, arzı yer yer tutuşturacak, yakacak, sefaletin yürüyüş temposuna biraz daha hız verecek yıll.

Şimdiki halde birbirleriyle mücadele halinde üç büyük ve bir de küçük millet var. Bunlar, kızın her şeyi dondurarak ve uyutarak mevsimini geçirmek üzeredirler. Her iki taraf da, hayat ve hareketi yeniden uyandıracak mevsim için, bütün gayretleriyle hazırlanmaya çalışıyorlar. Günü gelince, hazırlanmış olan bu kuvvetlerin, saklandıkları kovuklardan dışarıya fırladıklarını ve birbirleriyle mücadeleye tutuştuklarını göreceğiz. Her iki taraf da, şimdi bu kuvvetleri - bütün kuvvetlerini - siyasi, askerî, iktisadî, muayyen bir tâbiyeye göre ön saflara doğru sevk ile meşguldürler. Her iki taraf da karşı tarafı arayıp bulmaya, onu en isabetli darbelerle vurmaya muvafak olmak üzere vaziyet alıyorlar. Hangi taraf daha talihli, yahud daha hesablı çıkacak? Bunu sonra göreceğiz.

Fakat, şimdiden görebileceğimiz şeyler de yok değildir: Ufukta Amerika'nın da harbe iştiraki hâdisesi göze çarpıyor, ister bilavasita, ister bilavasita, Amerika harbe girecektir. Girmesile girmemesi arasındaki fark, ancak bir kelime ve bir ifade farkı olacaktır. Bu suretle Wilson'dan sonra Roosevelt'in ondan daha talihli olup olmadığı hakkında taarihçiler için mühim bir etüd mevzuu hazırlanacaktır.

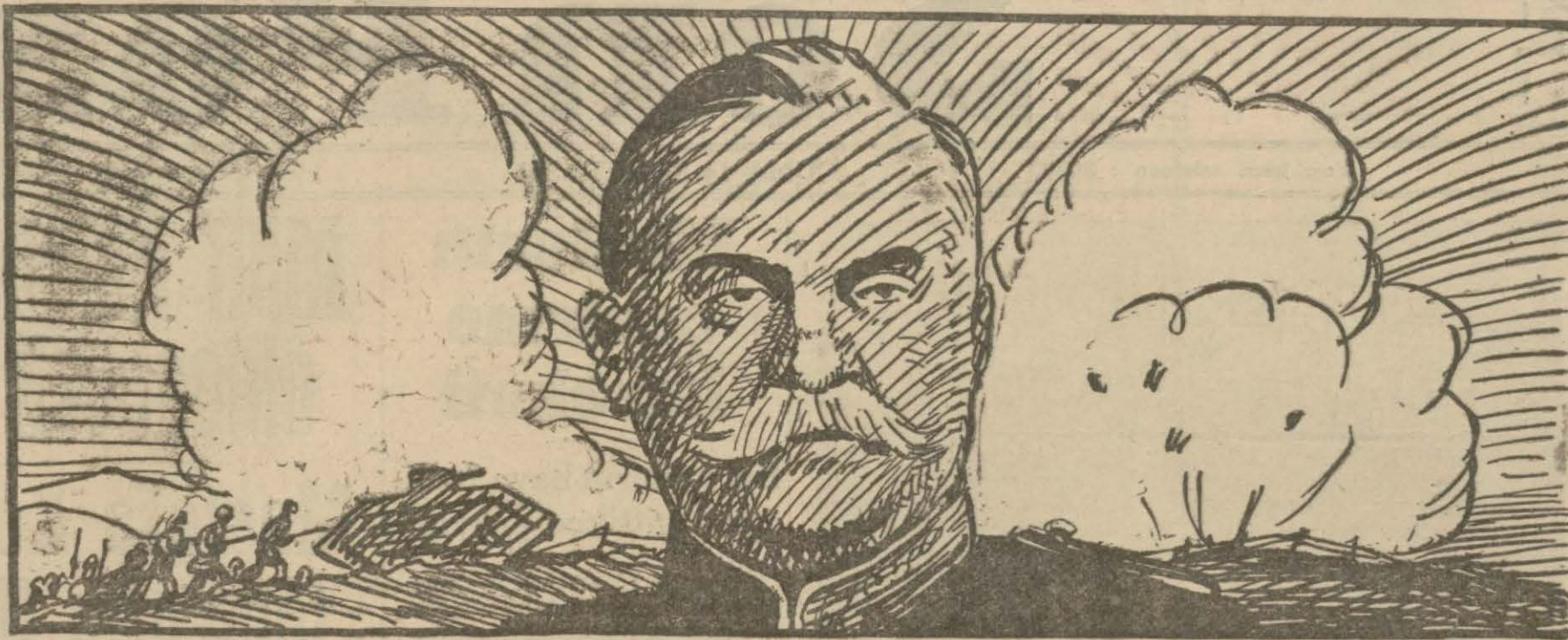
Amerika harbe girecek veya girmeyecek, aradaki fark bir kelime farkı olduğuna göre, Japonyanın da harbe girmesi veya girmemesi, nihayet bir kelime farkına inhisar etmeğe başlamıştır. Uzaksarıktan gelen haberler gösteriyor ki, Japonya, harbe hazırlanma işini son haddine kadar ileri götürmekle meşgul bulunuyor. Almanya için bir mukadderat yılı olan yıl, nasıl İngiltere ve İtalyan için de aynı şeyse Japonya için de böyledir.

Dünyanın şu dakikada en rahat memleketi Rusyadır; hayat bakımından belki o kadar rahat olmuyabilir; fakat, siyaset bakımından öyledir: Rusya, bütün bu dünya vukuatını dikkatli, fakat sakin bir sulh havası içinde seyrediyor, kendisi için düşman veya rakib olabilecek bütün kuvvetler birbirleriyle tutuşmuş bulunuyorlar. Bütün kuvvetlerini ya sahneye sokmuşlar veyahud öyle yapıyorlar. Rusyanın hiç birle kat'i sözü yoktur ve belki de kalbinde tek bir temenni: Allah, hepsinin kılıcını birbirinden daha keskin yapar!

Harb girdabı, 941 de daha hızlandı; olduğu yerde öyle bir süratle dönüyor ki, merkezdeki çukurun hergün biraz daha derinleştiğini ve genişlediğini fark edebiliriz. Bu çukur, yavaş yavaş, herkesi içine doğru çekiyor. En ağırılar daha çabuk, en hafifler daha yavaş, bütün milletler, bu çukura doğru yaklaşıyorlar. Belki de, bu girdabdan kendisi-

(Devamı 8 inci sayfada)

Resimli Makale:

1 numaralı Büyük Harbde Fransız ordularına General Joffre kumanda ediyordu ve Alman kuvvetleri Marne nehri önünde onun kumandanlığı esnasında durduruldu.

Fakat Alman kuvvetlerinin durdurulmalarına imkân veren manevrayı Paris mevki kumandanı General Gallent yapmıştı. Yalnız bu manevrayı başkumandanın büyük bir basiretle daha evvelden sol cephede hazırlanmış olduğu ihtiyat kuvveti kullanmak suretile yapabiliyordu.

O halde zaferi kim kazandı? Harbden sonra Fransada bu mesele çok münakaşa edildi. Fakat general Joffre bu münakaşalardan daima uzaktı kaldı. Yalnız bir gün parlamentonun hususi komisyonunda şu cümleleri söyledi:

«Mühim olan nokta Marne muharebesini kimin kazanmış olması değildir. Bu muharebenin kazanılmış olmasıdır. Bununla beraber söylemek isterim ki, eğer bu muharebe kaybedilmiş olsaydı, onun kimin kaybettiği noktası üzerinde hiç münakaşa edilmeyecekti.»

HAYVANLAR ALEMİNDE

Hayvanların en zekisi hangisidir?

Köpek veya at, diyeceksiniz; fakat ya ehlî olmanın hayvanlar arasında? Yazan: Londra hayvanat bahçesi müdürü D. S. Smith

Muhtelif sergilerde madalya kazanmış olan meşhur köpeklerden birkaçı Geçen gün şöyle bir soru ile karşılaştım:

«Sizce hayvanların en zekilerinden on tanesi hangisidir?.. Bize böyle bir liste yapabilir misiniz?.. Doğrusunu isterseniz, bu soru hiç te öyle kolayca cevap verilecek cinsten değil; zira aynı derecede fakat türlü türlü şekillerde zekâ tezahürleri gösteren hayvanlar o kadar çok ki...»

«Şu dakikada aklıma ne geldi bir misiniz?.. Acaba sizler ne fikirdesiniz?.. Ve sizce en zeki hayvan hangisidir?.. diyecek olsam nasıl karşılıyorum?.. diye düşündüm. Filhakika ve eminim ki sizce en zeki hayvan canımız gibi sevdiğimiz o her söylenen şeyi anlayan köpeğinizdir, ve ondan başka da dünyada zeki hayvan yoktur. Haksız da değilsiniz. Çünkü mesleğimle öyle köpekler gördüm ki, onları adeta insanlardan farkedemeyişim geldi. Mesela, şimdi bizim hayvanat bahçesinde Judy isiminde bir köpek var. Bu köpek bahçenin bütün köşe bucaklarını, farelerin nerelerde çirid oynadığını bilir; bahçenin kapanma saatini ilân eden düdüğün sesini tanır, ve hangi saatlerde onunla birlikte gezmeğe çıkacağından haberdardır. Judyden evle bir başka köpeğimiz daha vardı. Bu da Londra şehrinin kâğıt taşıyan köpekleriydi. Onu başbos salıvermekte asla tereddüd etmezdik. Gider, keyfince şehirde dolaşır ve tekrar bahçeye dönerdi. Ne yazık ki geçenlerde ilmalcı bir otobüs götürünün dikkatsizliğine kurban giderek tekerlekler altında can verdi. Bakınız Ötümcek ismini verdiğimiz bu zavallı köpek ne cin bir şey idi. Müthiş bir fare avcısı vardı. Günlerden bir gün hayvanat bahçesinin bekçisi yanına geldi, «Bay müdür!.. dedi.. bizim lokantanın kilerinde farelerden durulmuyor. İzin veriniz de, yarın gece Ötümceği oraya kapatahım.. avlasın.. bunlar konuşulurken, «Ötümcek» te yanıtı konusulurken, «Ötümcek» te yanıtı (Devamı 8 inci sayfada)

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İspanya devlet reisi İtalyaya gitti. İtalya hükümet reisine konuştu. Oradan dönerken Fransa devlet reisi de buluştu ve ajansın kısa bir telgraf haberi bu mülâkatların bir sulh teşebbüsü rivayetlerine yol açmış olduğunu haber verdi.

Bu rivayetlerin dayandıkları bir sebep var mıdır, yoksa hayalden, veya propagandanın doğmuş olduklarına mı hükmetmeli?

Bir mecliste bu mesele konuşuluyordu. Hazır bulunanlardan bir zat şu cevabı verdi:

«Orta çağlarda iki hükümdar yekdeğerde kavga ederler, bir müddet

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Toprak üzerinde ne varsa, bir kıymet ifade etsin veya etmesin, hep sine muhakkak ki bir sahib çıkar. Fakat hata, kabahat, mes'uliyet her vakit için sahibsiz kahr, onu üzerine alıp samimiyetle itiraf edeni, sebebini de göstereni nadir görürüz.

Buna mukabil yapılmış bir hizmetin, büyük bir yararlığın müsterek mala benzeyen bir hususiyeti vardır. Onu herkes kendisine mal etmek, şerefinden hisse almak ister, bunu yapamadığı takdirde ise mutlak, tam şerefi tek bir adama çok görerek muhtelif kişilere taksim etmek, bu suretle ehemmiyetini azaltmak yolunu tutar.

Bu, cemiyetin halk tabakasını çok aşarak sıvırılmış olan sımala rında dahi erginliğin mutlak olmadığı ve kıskançlığın insanda hiç bir zaman tam olarak silinmeyeceğinin delilidir.

Bu vaziyet içinde elimizde bulunan yegâne teselli düşüncesi hizmet kim yaparsa yapsın ondan cemiyetin istifade etmiş olmasıdır.

İktisadî tetkikler

İktisadî muharebe, muhtelif devletler arasında cereyan eden savaşın bir muharebesidir. Şu yeni dünyaya harbi başladığı zaman da, bildiği, miz harp cephesinin yanı başında bir de «kansız cephe» teessüs etmişti. Hele bu harbin birinci safhası olan «sükün ve hazırlık safhasında» muhtelif devletler arasında cereyan eden harb daha ziyade iktisadî muharebe idi. Denizlerin ablukası ve denizaltı harbinin yanı başında, muharib memleketler, birbirlerinin iktisadî kudretlerini zayıflatmak için, muhtelif çeşid siyasi tedbirlerden tutunmuş da, hatırı ve hayale gelmeyen bin bir çeşid tedbirler baş vurmaktan geri durmuyorlardı. Bu sahada en fazla baş vurulan tedbir, henüz harbe girmemiş olan bitaraf milletlerin iktisadiyatlarını, kendi menfaatlerine hadim kılmak, düşmanlarını mümkün mertebe bitaraf devletlerin iktisadî kaynaklarından mahrum etmeğiydi.

Harbin bu «sükün ve hazırlık safhasında» henüz hiç bir muharib taraf düşmanın iktisadî cephesine silâhlı bir müdahale yapmamıştı. 1940 yılının ilk aylarında harbin şiddetli ve keskin bir mahiyet almış üzerine iktisadî harb» muvakkat bir zaman için ikinci plâna düşüldü. Her iki muharib taraf da harbin neticesini, silâhla tayin etmek ve bir an evvel kat'i neticeyi elde etmek azminde idi. Bilhassa Fransanın mağlûbiyetinden sonra, bir çoklarının nazaranında, harb, son safhasına gelmiş bulunuyordu. Fakat Fransanın mağlûbiyetine rağmen, İngilterenin tek başına harbe devam etmesi, harbe yepyeni bir istikamet ve mahiyet verdi. Artık kara harekâtı tamamen bitmişti. İş havalara ve denizlere kalmıştı.

İşte harbin bu safhasında iki muharib taraf, yani İngiltere ile Almanya arasındaki iktisadî mücadele de yepyeni ve şimdiki kadar görülmemiş bir safhaya girmişti.

Çünkü, artık iyice anlaşılmuştuk ki, ne denizlerin ablukası, ne de denizaltı harbi, kat'i neticeyi istihlal edebilecek amiller değildi. Artık düşmanın can damarına vurmak, onun iktisadî temellerini sarsmak, günün meselesi haline gelmişti. Bu işin halleri, harbeden iki memleket arasındaki hava kuvvetlerinin nisbetine bağlı bir iştir.

Yani iki muharib taraftan hangisi hava kuvvetleri bakımından daha kudretli ise, düşmanına yapacağı iktisadî zararları da o kadar fazladır. İngiltere ile Almanya arasındaki hava harbinin ilk safhasında Almanlar daha müsaad şartlar altında bulunuyorlardı. Çünkü, Almanların işgal altındaki muntakalarda tesis ettikleri hava üsleri, İngiliz sanayi muntakalarına pek yakın oldukları halde, İngilizlerin hava üsleri Alman sanayi muntakalarına bir hayli uzakta bulunuyorlardı; bu bir.

Saniyen: Coğrafi vaziyet itibarıyla İngilizlerin başlıca sanayi muntakaları, bilhassa harb sanayii muayyen muntakalarda (Londra, Birmingham, Konventsi, Mançester, Niyokastel gibi muntakalarda) tekküsif etmişti. Bu keyfiyet, Almanlar tarafından yapılan hava akımlarının daha tahribkâr bir mahiyet almasına sebebiyet veriyordu.

Salsen: Almanların deniz tarikle harikle hiç bir irtibatları olmadığı halde, İngilizlerin bütün alış verişleri denizden ve limanlar tarikle oluyordu. Bu vaziyet, Alman limanlarına yapılacak hava akımlarının ehemmiyetini azalttığı halde İngiliz limanlarına yapılacak hava akımlarının ehemmiyetini, tîni, bilâkıs, artırıyordu.

Nihayet: Harbin bu safhasında Almanlar lehine olan en mühim nokta, Alman tayyarelerinin aded itibarıyla İngilizlere faik olmaları idi.

Bütün bu noktaları nazarı itibara aldığımız zaman, Almanlar tarafından yapılan hava akımlarının İngilizlerin yaptığı hava akımlarından daha tehlikeli ve daha zararlı bir mahiyet taşıdıklarını teslim ederiz.

Bu keyfiyet İngilizler tarafından da kabul ve teslim edildiği için İngilizler, kendilerine yakından dokunmayan bir sürü kan dökerler. Nihayet barışlar, bunu müteakib de karşı karşıya geçerek kadeh tokuştu rurlardı.

Son asrın tarihi bu çeşid kavga ile bu çeşid barış hiç kaydetmedi. Ve hiçbir zaman kavgayı yapan adam barışın da âmilî olmadı. Ziyafet ve barış sofrasında yalnız bir adam ve bir kadeh gördük.

Şu halde herhangi bir barış teşebbüsüne bir hükümet veya devlet reisi değişikliği olduğu haberinin takaddüm etmesi zaruridir. Bu, olmadıkça sulh teşebbüsü rivayetlerine ciddi göze bakılmayacağıdır.

Şeref kimin?

Sözün kısası

Tehlikeli bir deneme

E. Ekrem Taşu

Bir vakitler benim de sık sık aklımdan geçirdi: Oldüğü mü işe edeyim? Bu suretle dostu düşmanı birbirinden ayırd eylemek imkânını bulayım.

Pek acı olacağını tahmin eylediğim neticesinden ürkererek bir türlü tatbik mevkiine koyamadığım bu düşünceyi Gümüşhacıköylü bir tüccar geçenlerde tatbik edivermiş. İşlerinin tesviyesi için Ankaraya bir gelişinde, memlekete haber göndermiş: Falanca, sizlere ömür, öldü!

Bunun üzerine, yedi çocuğu ile beraber bütün ailesi efradı karalar giyip, gözyaşları döküp yas tutmuşlar. Eşi dostu: «Ah, vah!» etmiş, birbirine baş sağlığı dilemiş..

Fakat mübarek adamcağız, ihtimalki benim gibi, hakikatin acılığından birdenbire korkuverdiği için üç gündün ziyade sabredemeyip ansızın çıkagelmış ve hilesini ikrar etmiş.

Halbuki bu kadircağ olsun bir adım attıktan sonra: «Hercibabad!» diyerek biraz daha bekiyecekti. Zira ölüleri zemetmek, rıya maskelerini aşağı atmak ölüm hâdisesinin hemen akabinde olan şeyler değildir. İnsanlardaki fitri haya bu kadarnya mâni olur. Hele, halkın dediği gibi, rahmetlinin toprağı yerleşsin, üzerinden en az kırk gün geçsin de ondan sonra diller çözülsün, dişler gıcırdaya başlasın, hisler hakiki mahiyetlerle meydana çıkarsın.

Ne güzeldir o, Orhan Seyfinin «Vasiyet» adlı şiiri! Ve bir tabutun arkasından kaynaşan ihtirasları, insan duygularının sahteliğini ne mükemmel tasvir eder!

Bir kimsenin gözleri dünyaya kapanmayı görsün.. cesedinin üzerine üşüşen kurdlar ve çyanlarla beraber, hatırasına da kendi hemcinsleri aynı tehliküle saldırlar. En yakınlarını bile duyuyor gibi göründükleri elem, onlara bıraktığı miras ile mebsute, mütenasibdir. Dostları sağlığında yüzüne karşı söylemeyecekleri kusurlarını, noksanlarını arkasından pervasızca sayıp dökmeye koyulurlar. Rakiblerinin, ondan kurtulmuş olmakla duydukları inşirah her vesile ile dudaklarından taşar, hatırasını çirkefe bulur. Bilhassa merhumdan iyilik görenler, onun aleyhinde bulunmak hususunda diğerlerinden ileriye giderler.

Ancak bunun böyle olacağını görebilmek için üç gün, beş gün yetmez. Bir iki ay olsun dişini sıkarak geçirebilir.

Gelgelelim tecrübe o kadar tehlikelidir, ve aldanmak insan için öyle bir beseri ihtiyacıdır ki, hakikate ağah olduktan sonra, bu sefer kendi ihtiyarile ve gerçekten ölmeyi göze almadıkça hiç kimse bu işe girişmez!

E. Ekrem Taşu

Almanların hava akımlarının tesirini azaltmak mülahazasıyla çok esası ve çok ciddi müessir tedbirler ittihaz ettiler.

Almanların havadan yaptıkları taarruzların ehemmiyetlerini azaltma sahasında İngilizlerin ihtihaz ettikleri tedbirler nelerdi? Yahud, bir başka tabirle, İngilizlerle Almanlar arasında da cereyan eden bu mücadelede, Almanların hava akımlarının tesirini azaltmak mahiyetinde olmak üzere İngilizlerin lehine olan noktalar nelerdi?

Bu mücadelede İngilizlerin lehine olan en mühim ve esaslı nokta, Okyanusların ötesindeki İngiliz iktisadî kudret kaynaklarının, Almanların hava akımlarından mutlak olarak masuniyetleridir. Mısırdan tutunmuş da, Hindistan, Avustralya, Kanada, cenubi Afrika, nihayet şimali ve cenubi Amerika gibi zengin iktisadî kaynaklar, harbin en kızgın anlarında bile normal olarak çalışabilecek bir halde dediler.. Binaenaleyh Alman tayyareleri İngilizlerin anavatanındaki bütün iktisadî membalarını tahrib et-

(Devamı 6 inci sayfada)

TAKVİM

Rumi sene		14		Arabi sene	
1355		Resmî sene		1361	
Şubat		1941		Kasım	
1				99	
CUMA					
GÜNEŞ		Muharrem		İMSAK	
S. D.		J. D.		J. D.	
7	88		6	18	
1	17		11	37	
Oğla					
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 13	28	16	21	18	41
E. 6	49	9	40	12	—
					1 32

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken

Amerika Uzak şarktaki tebaalarını geri çekiyor

Almanya Japonyayı sıkıştırıyor

Alman taarruzile beraber Japonyada harekete geçerse Çin İngiltereye asker verecek

Vaşington, 14 (A.A.) — Cordell Hull, dün yaptığı beyanatta, Amerika Birleşik Devletleri konsoloslarının Amerikan vatandaşlarına, karışık vaziyet sebebiyle ihtiyati tedbir olarak Uzakşark memleketlerini terk etmek tavsiyesinde bulunduğunu bildirmiştir.

Cunking, 14 (A.A.) — Royter: Amerikan vatandaşlarının Uzakşarkı terke davet edilmeleri hakkındaki haber ve Avrupa'da Alman taarruzuna müzaheret maksadile bir Japon hareketinin yapılması imkânını bildiren Londra haberleri, son üç hafta zarfında Almanyanın Pasifikte İngiltere ve Amerika'ya karşı hareket için mütemadi surette Japonyadan taleplerde bulunduğu ve Japonyanın Almanya'ya müzaherete muvafakat ettiği hakkında Cunking salâhiyetli Çin makamlarına gelen haberleri tevîd eder mahiyetteydi.

Birçok Çin mahfellerine göre, böyle bir ihtimal karşısında Çin hareketsiz kalmıyacaktır, ya İngiltere'nin emrine askerler vermek veya had Cinde bir muhalif taarruzu görmek suretille İngiltereye yardım edeceklerdir.

Japonya Sinaapur ve Ho'anda Hindistanına taarruz mu edecek?

Vaşington, 14 (A.A.) — B. B. C.: Diplomatik mahfellerde Japonya'nın Sinaapur ve garbi Hindistanına taarruz etmesi ihtimalinden endişe olunmaktadır.

Japon donanmasının faaliyeti hakkında mütemadiyen raporlar alınmaktadır.

Hariçye müsteşarı Wells dün Avustralya maslahatgüzarı ile uzun müddet görüşmüştür.

Vaşington, 14 (A.A.) — B. B. C.: Hariçye nazırı Hull Avustralya'nın kabinesinin anı toplantısının Pasifikte muhtemel ihtilâlarla alakadar olduğunu dair hiçbir malûmat bulunmadığını gazetecilere söylemiştir.

Yunanlılar sahilde ve merkezde ilerliyorlar

Atina, 14 (A.A.) — B. B. C. Resmî tebliğ: Mahalli taarruzlar neticesinde Yunan kuvvetleri, İtalyanları müstahkem mevzilerinden çıkarmaya muvaffak olmuşlardır. 400 İtalyan asker düşmüş, mühim miktarda otomatik silâh, mermi ve toplar igtinan edilmiştir.

Yunan hava kuvvetleri düşman hatlarını muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir. Bir İtalyan tayyaresi düşürülmüştür.

Atina, 14 (A.A.) — B. B. C. Yunan kuvvetlerinin sahil muntakasında beş kilometre ilerledikleri dün radyo tarafından bildirilmiştir. Diğer taarruzlar neticesinde de yavaş, fakat kat'î ilerlemeler kaydedilmiştir. Bu kat'î ilerlemelerin merkez cephesinde vukubulduğu anlaşılmaktadır. Bu muntakada Yunanlılar yeni tepeler igtal etmişlerdir.

İstanbul Üniversitesine mensub 22 doçente profesörlük ünvanı tevcih edildi

Ankara 13 (A.A.) — Maarif Vekili tarafından İstanbul Üniversitesi'nin muhtelif fakültelerine mensub 22 doçentin profesörlük salâhiyeti tasdik ve kendilerine profesörlük ünvanı tevcih edilmiştir. Bu doçentler mevzuat hükümlerine göre doçentlik imtihanını vermiş, doçentlikte başarı ile geçirilmesi icab eden hizmet müddetini doldurmuş ve profesörlük kademelerinin ilkinde geçebilmelerine müsaid bir memuriyet derecesini de ihraz etmiş bulunuyorlardı. Bunların ilmi mesai ve ehliyetleri sırasile hususi fakülte komisyonları, fakülte profesörler meclisi ve Üniversite heyetince de tetkik olunduktan sonra profesörlük salâhiyetinin tasdiki ve kendilerine profesör ünvanının tevcihi Maarif Vekiliğine teklif olunmuştu. Maarif Vekili yeni profesörleri tebrik etmiş ve memleketin kendilerinden daha verimli mesai ve daha büyük hizmetler beklediğini onlara tebliğ etmiştir.

Profesör salâhiyet ve ünvanını ihraz etmiş olan doçentler şunlardır:

Tib Fakültesi doçentlerinden anatomi doçenti Dr. Zeki Zeren, ikinci şirürji doçenti Dr. Şinasi Erel,

patojik anatomi doçenti Dr. Besim Turhan, radyoloji doçenti Dr. Tevfik Berkman, deri ve frengi doçenti Dr. Cevad Kerim İnceyay, ikinci iç hastalıkları doçenti Dr. Arif İsmet Çetingil, ikinci iç hastalıkları doçenti Dr. Ekrem Şerif Egeli, adli tıp doçenti Dr. Hikmet Yalçın, birinci şirürji doçenti Dr. Fahri Arel, çocuk hastalıkları ve bakımı doçenti Dr. Şevket Salih Sosyal, kulak ve burun hastalıkları doçenti Dr. Ekrem Behçet Tezel, çocuk cerrahisi ve ortopedi doçenti Dr. Münir Ahmed Sarpyener, radyoloji doçenti Dr. Muhterem Gökmen, farmakodinami ve tedavi kliniği doçenti Dr. Nabi Kastarlık, ikinci iç hastalıkları doçenti Dr. Muzaffer Sevki Yener, hijyen doçenti Dr. Zeki Yalçın, dış hastalıklar ve a-meliyeleri doçenti Dr. Suad İsmail Gürkan.

Edebiyat Fakültesi doçentlerinden tarih doçenti Mürüvvet Halil Yınanc, Türk tefekkür tarihi doçenti Hilmi Ziya Ülken, metinler şerhi doçenti Ali Nihad Tarlan. İktisad Fakültesi doçentlerinden sosyoloji ve sosyal siyaset doçenti Ziyaettin Fahri Fındıkoğlu, iktisad tarihi ve iktisadi coğrafya doçenti Ömer Lütfi Barkan.

Romanyada iktisadî ve siyasî tedbirler

Bükreş 13 (A.A.) — Royter: Romanyadaki hadiselerin inkışafı Balkanlardaki gerginliği gösterir. Geceleri sokağa çıkmak yasası şiddetle tatbik olunuyor. Devriyelerin emrine itaat etmeyenlere derhal ateş edilecektir. Alman askerî makamati her biri elli kişi alacak 5000 seyyar baraka sipariş etmişlerdir.

Mevkâfların sayısı Bükreş 13 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor: 21-23 İkincikânun isyan hareketine istisna eden lejyonerlerden tevkiif edilenlerin yekünü 10 Şubatta 7545 kişiye baliğ olmuştur.

Franko İspanyala avdet etti

İspanyol Devlet Reisi Peten ile 80 dakika görüştü

Vişi, 14 (A.A.) — B. B. C. Franko ile maresal Peten arasındaki mülâkat 80 dakika sürmüştür. Franko dün akşam Fransayı terkederek otomobile İspanyaya gitmiştir. İspanyol matbuatı mülâkat hakkında hiçbir teftişde bulunmamaktadır. İki devlet reisi arasında müzakere edilen meseleler hakkında en ufak bir haber dahi sızmamıştır.

Vişi, 14 (A.A.) — B. B. C. İspanya hariçye nazırı Sunner dün amiral Darlan ile görüşmüştür.

Amerika âyanı yardım lâhiyasını görüşüyor

Vaşington, 14 (A.A.) — B. B. C.: Yardım lâhiyasının müzakeresine âyanda dün başlanmıştır.

Âyan azasından biri demiştir ki: — Çabuk harekete geçelim. Teahhür kelimesi bu vaziyette (mağlûbivet) demektir. Bir başka aza da şunları söylemiştir: — İngiltere harbden sonra yeni bir dünyanın ihyası için Amerika ile tesriki mesai edeceğine dair söz vermedir.

Eritrede vaziyet

Kahire, 14 (A.A.) — B. B. C. Eritredeki Royter muhabiri bildiriyor: İtalyanlar Keren etrafında harekete bir mukavemet göstermemekte. Halen bu muntakada siddetli muharebeler cereyan etmektedir. Arızalı ve dağlık saha geniş miktarda harekâta imkân birmamaktadır. Bu itibarla, bu muntakada sedir ve anı bir ilerlemeye intizar edilemez.

İngilizler Eritrede ilerliyorlar

Kahire 13 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhına tebliğ: Habeşistanı Kobok muntakasında cenubi Afrika birliği kit'aları nüfuzlarını muvaffakiyetli bir tarzda daha ziyade genişletmeye devam etmektedir.

Amerika Âyan Encümeni yardım projesini tasvib etti

Vaşington 13 (A.A.) — Âyan hariçye encümeni, kiralama ve ödünç verme kanunu projesini sekiz reyeye karşı 15 reyeye tasvib etmiştir. Kanun projesi şimdi âyan heyeti umumiyesine gelecektir.

Âyan hariçye encümeni, nihai tasvibden evvel, projenin Amerika Birleşik Devletleri kuvvetlerini garb yarım küresinden harice göndermek bahsinde reise verdiği salâhiyetlerin tahdidini istihdaf eyleyenler bir teklifi reddetmiştir.

Âyan heyeti umumiyesindeki müzakerele Pazartesi günü başlanacaktır. Bu müzakerelerin on beş gündün fazla sürmeyeceği tahmin edilmektedir.

Yugoslav Başvek'li dün Berline hareket etti

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ti üzerine bugün hususî trenle Almanya'ya hareket etmiştir.

Siyasî mahfellerine göre Belgrad 13 (A.A.) — Hükümet erkânı Bulgaristandaki hadiseler hakkında ketumiyet muhafaza etmektedir. Çöçilin nutkundaki Bal kanlara aid kısmın neşrine şimdiye kadar müsaade edilmemiştir.

Yugoslav siyasî mahfelleri Sovyetler hariçye komisierliği erkânından Sobolefin Tuna konferansına giderken Bulgaristanda tevakkuf etdiğini hatırlatmakta ve bu seyahatini esrarlı mahiyetini tebarüz ettirmektedir. Sobolefin kral Borisov Sovyetler Birliğinin Bulgaristanı müstakil bir devlet olarak tanımakta devam edeceğini, fakat bunun için Bulgarların bu sifati muhafaza etmeleri lâzım geldiğini söylediği, zan edilmiştir. Rus devlet adamının, cenubi kit'aları Bulgaristandan geçtiği takdirde Sovyetler Birliği'nin zarurî göreceği tedbirleri almak hakkını muhafaza ettiğini ilâve eylediği de tahmin olunmaktadır.

Aynı mahfellerde, Sovyetler Birliği halk komisierleri reisi Molotofun Berlini ziyareti esnasında Hitlerle Balkanlarda sulhun muhafazası lâzım geldiğini söylediği de bildirilmiştir.

Molotofun harb Balkanlara sırayet edecek olursa Sovyetler Birliğinin Almanya'ya karşı olan vecibeleri mülga addedeceğini bildirdiği de ilâve olunmaktadır.

İngilizler Eritrede ilerliyorlar

Kahire 13 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhına tebliğ: Habeşistanı Kobok muntakasında cenubi Afrika birliği kit'aları nüfuzlarını muvaffakiyetli bir tarzda daha ziyade genişletmeye devam etmektedir.

Siyaset ALEMİNDE

● General Frankonun rolü

Yazan: Selim Ragıp Emeş

İspanya devlet reisi General Frankonun İtalya ve Fransayı ziyaretine atfolunan maksad ve mananın yerinde olmaktan uzak bulunduğunu dün bu sütunlarda bahis mevzuu etmiştik. Son gelen haberler bu hüküm ve tahminimizi teyid etti. Filvaki General Frankonun İtalya ile İngiltere arasında veya İngiltere ile alelumum Mihver devletleri arasında bir suç tavassutu yapılabilmeye için mevdu şartların hiç biri müsaid değildir. Buna kanı olmak için fazla dürbünliğe hacet olmasa gerekir. Hâdiselerin seyri, muhtemel inkışaf istikametleri, müstakbel harekât hakkında tarafların salâhiyetli ağızları tarafından söylenen sözler bunları isbat etmektedir. Aynı zamanda bu ziyaretiler bir nezaket ve cemilekârlik hâdisesi olması da kabul edilemez. Bu takdirde, seyahatin daha evvelden haber verilmesi, tezrifata aid tafsilâtın ve mukarrer tezahürata dair malûmatın neşrolunması beklenirdi. Bunların hiç biri yapılmadı ve bir gün, ansızın İspanyol devlet reisinin Mareşal Petain ve Mussolini ile ayrı ayrı görüşmek üzere memleketinden hareket ettiği bildirildi.

Bu ihtimalleri bertaraf ettikten sonra geriye, bu ziyaretlerin icrasındaki hakiki esbabı bulup çıkarmak kalır. General Frankonun M. Mussolini ile mülâkâtı kısa bir fasıla hariç, bütün bir gün devam etmiştir. Yalnız bu hâdisde, tarafları birbirine yaklaştırmış olan saikin ehemmiyetini tebarüz ettirmeye kâfidir. Bu mülâkattan sonra General Frankonun Mareşal Petain'e de görüştüğüne bakılırsa, bütün bu faaliyetin Almanyanın Fransa ile tahakkuk ettirmek istediği kat'i anlaşmada İtalyan - Fransız tezleri etrafında bir itilâf teminine matuf olduğunu kabul eylemek lâzım gelir. Bu hâdisede Almanya gözcü vaziyetindedir. Franko ise, bir taraftan İtalyanın iyiliğini görmüş, öbür taraftan Fransız inhidamı karşısında lüzumsuz bir hareket tevessül etmekten uzak kalmış, bu sebeble hüsnü niyetini isbat etmiş bir mütevasıttır. Kanaatimizce meselenin mihverî böyle bir davadır. Ehemmiyeti ise gözden kaçamayacak kadar büyük ve aşikârdır.

Selim Ragıp Emeş Köylerde el dokumacılığı

Köylüye 4 bin tezgâh ve çikrik dağıtıldı

İktisad Vekâleti, köylüye yardımcı bir iş bulmak suretille, köylümüzü ziraat işlerinden vakit ayırabildiği zamanlarda daha faal ve müstahsil bir hale geçirmek gayesile el dokumacılığının inkışafına karar vermiştir. Vekâlet bu maksadla geniş bir program hazırlamıştır. Derhal tatbikına geçilen bu programa göre, ilk iş olarak 22 vilâyetimizde köylüye, hususî surette yaptırılmış köy şartlarına uygun 4000 e yakın tezgâh ve çikriğin dağıtılmasına başlanmıştır. Dağıtılan bu malzeme ile bir yılda 6 milyon metre murabba bez dokunabilecektir. Birkaç yıl içinde bu miktar iki misline çıkarılacaktır. Köylere dağıtılacak bu tezgâh ve çikrikler bir örnek sayılarak eskiler bunlarla değiştirilecek ve bir müddet sonra memleketin 40 bin kısıur köyünde birer tane çikrik ve tezgâh bulunması temin edilecektir.

Almanlar Atinada bir teşebbüste bulunmamışlar

Berlin 13 (A.A.) — Yarı resmî kaynaktan bildiriliyor: Almanyanın, İtalyan - Yunan ihtilâfının halli için Atinada bir teşebbüs yaptığı hakkında Berlinde hiçbir malûmat yoktur.

Bu hususta bugün bir yabancı gazeteci tarafından sorulan suale hariçye nezareti tarafından verilen cevap budur.

Kömür havzasında tetkikler yaptırılıyor

Ankara, 13 (Hususi) — Etibank kömür havzasında bazı tetkikler yaptırılmaktadır. Bundan maksad devlet idaresine geçen havzanın işletme vaziyetine verilecek istikameti tayin ve tesbit ettirmektir.

"Alkapon,, imzalı mektub'a tehdid savuranlar

İzmir zabıtası mektubu yazanları ele geçirdi

İzmir 13 (Hususi) — Burada çok garib bir ölümle tehdid hâdisesi olmuştur. Halkkapınar pamuk mensucat fabrikası müdürü Bernard evvelki gün meçhul bir şahıs tarafından postaya verilmiş bir mektub almıştır. Mektubun üzerinde bir tabanca resmi ve imza yerinde de «Alkapon» ismi vardır. Hülasa olarak mektubda şöyle denmektedir: «İki amele kıızı işden sen çıkar. Senin gibi zenginlerin sayesindedir geçineceğiz. Alsancak stadyomu sokağında zarf içinde 300 lira getirmezsen seni öldürürüz!»

Bernard bu mektubu derhal zabıtaya vermiş, zabıta da kısa bir tahkikat müteakib mektubu yazan 3 suçluyu vakalamıştır.

Bir İngiliz vapur kafilesine hücum

Berlin 13 (A.A.) — Resmî tebliğ: Son günlerde Portekizin garbında İngiliz vapur kafilesine müessir hücumlar yapan iki denizaltı ile geniş bir faaliyet sahasına malik savaş tayyarelerinin hareketinden sonra Alman harb gemileri de Atlas denizinde harekete geçerek büyük bir İngiliz vapur kafilesine hücum etmişlerdir. Bunların birçoğu İngiltereye harb malzemesi nakleden büyük vapurlardır. Alman hücumu kafiye dağıtmıştır.

Taymis ve Humber nehirleri manşablarındaki askeri hedeflere yapılan hücumlar esasında savaş tayyareleri deniz inşaat tezgâhlarını ve istihkâmları bombalamaya muvaffak olmuşlardır. Uzun menzilli kara topları gündüz ve gece İngilterenin cenubu şarkında, de askeri ehemmiyeti haiz hedeflere karşı ateş açmıştır.

Bingazinin şimal muntakasında Alman tayyareleri İngiliz kit'alarının tecemmül yerlerine ve askeri tesisata ağır çapta bombalar atmağa muvaffak olmuşlardır.

Maltaya taarruz Muharebe tayyarelerimiz Maltada Luca hava meydanına muvaffakla yetile hücum etmişlerdir. Ada üzerindeki cereyan eden hava muharebelerinde düşman Hurricane tipinde üç tayyare kaybetmiştir.

İkincikânun ortasındanberi Alman tayyareleri Süveyş kanalına müteaddid hücumlar yapmışlardır. Büyük bir cür'etle yapılan bu hücumlar esnasında muhtelif liman tesisatına ve demiryollarına isabetler vâki olmuştur. Keşif uçusları esnasında bu hücumlar neticesinde iki ticaret gemisinin batırılması tesbit edilmiştir. A-lunan fotoğraflardan kanalda batırılan 2 geminin şimalinde ve cenubunda toplanmış birçok vapurlar bulunduğuna anlaşılmaktadır. Dağın gemiler kanalı tıkadığı için seyrişerif cididi surette tehlikeye maruz kalmıştır.

Tayyarelerimizden 3 ü henüz dönmemiştir.

Eden Sovyet Büyük Elçisinin ziyafetinde bulundu

Londra 13 (A.A.) — Hariçye nazırı Eden dün akşam Sovyetler Birliği büyük elçisinin verdiği ziyafette hazır bulunmuştur. Diğer devletliler arasında Çin ve Bulgar elçileri vardı.

Yugoslav Hariçye Nazirinin Peşte seyahati

Budapeşte 13 (A.A.) — Stefani ajansından: Gazeteler, Yugoslavya hariçye nazırı Zinzar Markovitch, Şubat ayı sonunda Budapeşteyi resmen ziyaret edeceklerdir. Yugoslav başvekilinin Mart sonunda Budapeşteye gelmesi beklenilmektedir.

Elenlerin çevirme hareketi

(Baş tarafı 1 inci sayfada) muvaffakiyetimizle neticelenmiştir. Düşman, mevzilerinden çikarılmasıdır. Bir miktar esir aldık ve otomatik silâhlar igtinan ettik. Tayyare defai bataryalarımız, 3 düşman tayyaresi düşürmüştür.

"Küçük Bulgar milleti, büyük İtalyan milleti,,

Bir Alman gazetesine göre Akdenizde bugünkü vaziyet

Berlin 13 (A.A.) — D. N. B bildiriyor: Akdeniz muharebelerinden bahseden Deutsche Allgemeine Zeitung gazetesi ezelmile şu mütaleayı yürütmektedir: Akdenizdeki sevkulceys vaziyetinde esaslı hiçbir değışiklik olmamıştır. Yani İtalya Akdenizde, dün olduğu gibi bugün ve yarın kendi mevcudiyeti için harbedecektir.

Avrupanın cenubu şarkısında bulunan küçük Bulgar milleti âdalet üzerine müesses yeni bir nizamin ihdasına çalışmaktan hiçbir vakit sarfı nazar etmemiş olduğu gibi büyük İtalyan milleti de Duçenin kendisine göstermiş olduğu tarihi vazifesinden hiçbir vakit ayrılmamıştır. İngilizler bütün kuvvetleriyle Akdenizdeki bu inkulâba mâni olmağa çalışmakta iseler de İngiltere cephesinde bir mağlûbiyetin nasî önüne geçemeyeceklerse buna da aynı suretle mümanaat edemeyeceklerdir.

Peştede Turan Cemiyetinin Senelik ziyafeti

Budapeşte 13 (A.A.) — Macar telgraf ajansı bildiriyor: Turan cemiyetinin senelik ziyafetinde cemiyetin hârcisi sıfatile Arşidük Joseph Francois seğgin da-vetlileri ve bu meydana Türkiye, Japonya, Bulgar, Finlandiya elçileri tanınmış Macar şahsiyetlerini ve Türkiye elçilik memurlarını selâm lamıştır.

Türkiye elçisi Ruşen Eşref Ünyadin bir nutuk söyleyerek seneler içinde Türkiye'de yapılan tarihi ehemmiyeti haiz islahattan bahsetmiş ve Türkiye ile Macaristan arasındaki karabet bağlarına işaret etmiştir. Cemiyetin reisi profesör Cholonky Ünyadına teşekkür etmiştir.

Ce. ubi Afrikada da harb gemisi inşa edilecek

Londra 13 (A.A.) — Hitler ve Mussoliniye karşı kullanılacak harb filoları için İngiliz imparatorluğu nun inşa etmekte olduğu muazzam armadaya cenubi Afrikada yapılacak gemilerin ihtihak edeceği söylenmektedir. Filvaki cenubi Afrika'da deniz inşaat tezgâhları inşa edilmeye imkânından bahsolumaktadır. Bir Amerikan deniz silâhları müessesesi namına oralarda tetkikatla bulunmuş olan bir mütehasşın müsaid neticeler elde etmiş olduğu söylenmektedir.

Bundan başka Kanada ile Avustralyanın da geniş miktarda kargolar ve harb gemileri inşa etmekte oldukları malûmdur.

Amerika Hariçye Nazirile Japon elçisinin mülakati 4 dakika sürdü

Vaşington 13 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Buraya gelmiş olan Japon büyük elçisi Amiral Nomura, hariçye nazırı Cordell Hull'i ziyaret etmiş ve bu ziyareti dört dakika sürmüştür. Amiral hariçye nazırının yanından ayrıldıktan sonra ziyaret maksadının yalnız Hull'î selâmlamaktan ibaret olduğunu söylemiştir.

Vaşington mahafiline Amerika'ya tayin edilmiş olan cenubi bir sefirin bu kadar kısa bir ziyarete bulunduğunun ilk defa vâki olduğu söylenmektedir.

Şehir Haberleri

Belediyenin yeni masraf bütçesi tesbit edildi

4,802,528 lira tutan bütçede fen işleri tahsisatı azaltıldı, en fazla tahsisat temizlik ve sıhhat işlerine ayrıldı

Belediyenin 941 yılı masraf bütçesi Şehir Meclisi bütçe encümeni tarafından teklif olunmaktadır; yakında Şehir Meclisinde müzakere edilecektir. Masraf bütçesi 4,802,528 lira olarak hazırlanmıştır. Yeni bütçede geçen yıldan 300 bin liraya yakın bir fazlalık bulunmaktadır.

Yeni bütçede ıktisad işleri için 108,861, evlendirme için 14,640, sıhhat işleri için 1,049,669, veteriner işleri için 26,290, fen işleri için 661,920, imar işleri için 106,740, itfaiyeye 358,728, istihlak işlerine 20,100, bahçeler müdürlüğüne 154,340, mezarlıklar idaresine 36,500, temizlik işlerine 535,780, müteferrik masraflar ve müstahdem ücretleri için 24,560, muhtelif masraflar için 1,704,400 lira tahsisat konmuştur.

Belediye fevkalâde bütçesi de 1,816,349 lira olarak hazırlanmıştır.

Bu sene belediyenin fen işleri tahsisatı geçen seneden 8580 lira noksan olarak bütçeye konmuştur. Diğer şubelerin tahsisatı artmıştır. En fazla temizlik, sıhhat ve bahçeler idareleri için tahsisat konmuştur. Belediye bu sene bilhassa temizlik ve sıhhat işleriyle ehemmiyetli surette meşgul olacaktır. Yeni bütçede sıhhat işleri için geçen yıldan 69,439, temizlik işleri için 43,999, bahçeler idaresi için 19 bin, imar şubesi için 24,120 lira fazla tahsisat ayrılmıştır.

Ticaret Vekâleti peynircilerin itirazını reddetti

Bir müddet evvel fiat mürakabe komisyonunun, tesbit ettiği satış fiyatlarına itiraz eden peynirciler meselesinin yeniden teklif edilmesi için Ticaret Vekâletine müracaatı bulunmuşlardı. Vekâlet, yaptığı tetkikler neticesinde, fiat mürakabe komisyonunun 45 ve 55 olarak kararlaştırdığı bu fiyatın normal bulduğunu, peynircilerin itirazını varid görmemiştir. Vekâlet, aynı zamanda, peynir satışlarında bu fiyatlara riayet etmeyenlerin şiddetle cezalandırılmasını bildirmiştir. Buna mukabil Vekâlet te, peynircilere tenekel bulacağını vâdetti.

Hazırlık kıt'asına sevkedilecekler

Fatih Askerlik Şubesinde:
1 — 940 ve daha evvelki yıllarda lise ve muadil okullardan mezun olan tam ehliyetnameli okurların 1 Mart 1941 tarihinde hazırlik kütasına sevkerleri emir ıktizasındadır.
2 — Bu şartları haiz kısa hizmetlilerden askerliklerine karar verilmiş olanlardan muamelelerini tekemmül ettirmek üzere şimdiden (hergün saat 9 nan 12 ye kadar) şubeye müracaat etmeleri lazımdır.
3 — İşbu ilân davetiye yerine kaim olup ayrıca namlarına davetiye gönderilmeyecektir. Vaktinde icabet etmeyenlerin cezalı sayılacakları ilân olunur.

Kaynanasını vuran müşahade altına alınacak

Kasımpaşa oturan Halil Yalçın, er isminde birinin ailesi bir münakaşa sırasında kaynanası Esmayı bıçakla ağır surette yaraladığını dün, kü nüshamızda yazmıştık.

Evvelce Akil hastanesine girip çıktığı anlaşılan maznun, ehliyeti ceza, iyei haiz olup olmadığının tesbiti için, dün Adliye tababetine gönderilmiştir.

Maznunu muayene eden adliye doktoru Enver Karan, Tıbbi Adliye müşahade altına alınmasına karar vermiştir.

Defterdarın küçük sanayi müesseseleri hakkında yaptığı mühim beyanat

Muamele vergisinden muaf müesseseler ve muafiyet şekilleri tesbit edildiğinden, vatandaşların vaktinde muafiyet karnelerini almaları lazımdır

Küçük sanayi müesseselerinin, muamele vergisinden muafiyet karnelerini almaları için, defterdarlık tarafından tayin edilme bir aylık müddet bu ayın 22 sinde bitmektedir. Dün kendisine görüştüğümüz defterdar Şevket Adalan, bütün vatandaşları alâkadar eden yeni muamele vergisi ve muafiyet şekilleri hakkında şu beyanatta bulunmuştu:

— Yeni muamele vergisi kanunu, bülûmum sanai müessese ve imalâthaneleri vergiye tâbi tutmuştur. Ancak istihdam ettiği işçi sayısı müessese sahibi dahil olmak üzere beşi tecavüz etmeyen ve muharrik kuvvet kullananlarda muharrik kuvveti de iki beygiri geçmeyen küçük san'at müesseseleri bazı kayıt ve şartlar altında vergiden muaf tutulmuştur.

Küçük san'at müesseselerinin bu muafiyetten istifade edebilmeleri için İstanbulda Galata Bahçepazarında Muamele ve İstihlak Vergileri Merkez Tahakkuk Şefliğine müracaat ederek bedava verilmekte olan bir (muafiyet karnesi) almaları lazımdır.

22.1.1941 tarihli yevmi gazetelerin hemen hepsinde ilân edildiği ve hile, bunun için bir aylık müddet verilmiştir. Bu müddet mezkûr ilân tarihinden başlamıştır ve 22 Şubat 1941 günü hitama erecektir. Müesseselere bir kolaylık olmak üzere muafiyet istisnaları, tabolanarak şubeye istiyenlere verildiğinden ayrıca istida yazdırmaya da hacet kalmamaktadır.

Otelciler ve hancılar dâim senelik toplantılarını yaptılar

Otelciler ve hancılar cemiyetinin yıllık toplantısı dün yapılmıştır. Toplantıda idare heyeti ve hesap raporları okunduktan sonra, yeni idare heyeti intihabına geçilmiştir. Yeni idare heyetine Şevket, Nusret, Ömer Lütfi, Abdullah, Lütfi, İsmail, Cemal ve Kasım seçilmiştir.

Diğer taraftan otelciler cemiyetinin otellerini yeni sınıflara ayırması için belediyeye yaptıkları müracaat alâkadarlarca teklif olunmaktadır. Belediye ıktisad müdürlüğü, yeni otel sınıflarını yakında tesbit edecektir.

Emniyet Umum Müdürü şehrimizde

Emniyet Umum Müdürü Ali Rıza Çevik, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Umum Müdür, İstanbulda bir kaç gün kalacak, polise aid muhtelif işler etrafında tetkik ve teftişlerde bulunacaktır.

Ali Rıza Çevik, dün Emniyet Müdürlüğüne gelerek, müdür muavini Salâhatin Körkuda'ya görüşmüştür. Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar da dün öğleden sonra Emniyet Müdürlüğüne gelmiş, burada bir müddet meşgul olmuştur.

Rüşvet almanın cezası

Beyoğlunda Yaşar isminde bir arabacıdan, 3 lira rüşvet almaktan suçlu Talât isminde bir polis memuru nun duruşması aslıye 8 inci cezada neticelenmiştir.

Mahkeme, suçu sabit olan memuru 2 sene müddetle hapse, 3 ay mehuriyetten mahrumiyete mahkûm etmiştir.

Bu müddet zarfında (muafiyet karnesi) almayanlar, işçi kullanmasalar ve motörleri bulunmasa bile vergiye tâbi tutulacaklardır.

İstanbulda muafiyetten istifade edecek: Kalaycı, demirci, dökümcü, bakırcı, muslukçu, mücellit, çin-kograf, hakkâk, saatçi, kuyumcu, tenekeci, çilingir, tesviyeci, tornacı, marangoz, doğramacı, kutucu, sandıkçı, parmakçı, kürekçi, kafes, korniş, oyuncak gibi ufak tahta işi yapanlar, dokumacı, çorapçı, konfeksiyoncu, terzi, çanta ve saracıye amilleri, kunduracı, kutucu, mücevherat, radyo, elektrik, araba, elbise tamicileri ile bunlara mümâsil bülûmum imalâthane, atelye ve tamirhan işletenler gibi pek çok küçük san'at erbabi vardır. Şimdiye kadar müracaat edenlerin mikdârından bu ufak san'at erbabının vergiden muaf olabilmeleri için mutlaka bir muafiyet karnesi almaları icap edeceğini henüz bilmedikleri anlaşılmaktadır. Bu yüzden birçok vatandaşlar ileride müşkül bir vaziyete düşerek sırf karne almamış olmaları dolayısıyla vergi ödemek mecburiyetinde kalabilirler. Buna mahal kalmamak üzere alâkadar san'at erbabi ve ufak san'at müesseselerinin kanunî müddet zarfında yani 22 Şubat 1941 tarihine kadar beher mehal müracaata bulunarak karne almaları unutmamaları lazımdır.

Bu hususta vatandaşların arzu ettikleri fazla izahat ve tafsilât muamele ve istihlak vergileri müdürlüğü şubesinde verilmektedir.

Temizlik işlerine ehemmiyet verilecek, ameye de zam var

Belediye ile, şehir çöpleri müteahhidi arasında yapılan mukaveleye göre, çöpler Hayırsızada civarında denize dökülmesi icab edenken, müteahhidin buna riayet etmediği ve çöpleri Sarayburnu önünde denize döktürdüğü tesbit olunmuştur. Belediye tarafından bu sebeble müteahhide 2000 lira ceza kesilmiştir.

Belediye, temizlik işleri için yeni tedbirler almağa karar vermiştir. Geçen sene temizlik işleri için bütçeye 492,441 lira konulduğu halde bu sene 43,399 lira fazlasıyla 535,780 lira konulmuştur.

Temizlik işleri müdürlüğü, şehrin temizlik işlerinin daha mükemmel bir şekilde yapılabilmesi için bu sene 280 bin lira kadar zam istemiş, ve bu para ile, Kadıköyünde modern bir çöp fırını, Eminönü ve Fatih'te iki amele garnizonu yaptıracağını bildirmiştir. Fakat bu seneki bütçeye bu 280 bin lira fazla tahsisatın konulmasına imkân görülemediği. Ancak yapılan 43,399 lira zamlu bu yıl amele ücretleri artırılabilecektir.

Belediye şimdiye kadar temizlik amelesinin kış mevsimlerinde 15, yaz mevsimlerinde 20 lira ücret vermemekte idi, bu seneden itibaren amelelere yaz kış 20 lira verilecektir.

Kış mevsiminde İstanbulun temizlik işlerinde 400, yaz mevsiminde 900 amele çalışmaktadır.

Bu sakat telâkki ile mücadele lazım!

Salı günü akşamı, Bürhanettin Tepsinin komedi tiyatrosunda verdiği temsile giden iki gazetesi kapıda maliye memurlarının hakaretine maruz kaldılar. Burada, hâdiseyi münakaşa edecek, kabahatliyi, kabahatiziyi ayıracak değiliz. Ancak bu hâdiseye dolayısıyla temas etmek istediğimiz bir nokta var:

Tramvay vatman ve biletcilerinden tutunuz, resmî dairesinin her kademesinde çalışanlara kadar bir kısım memurlar ken-dilerine halk tarafından bir şey söylenildiği zaman derhal şu klişe cevabı yapıyorlar: — Efendi, ben devlet memuruyum!

Süpheşiz, devlet memuru olmak şerefi bir şeydir. Fakat devlet memuru olmak, hiç bir zaman halka karşı imtiyaz olarak kullanılacak bir hil'at giymek demek değildir. Devlet memuru, düpedüz, devlet tarafından halkın hizmetine arz edilmiş bir kimsedir. Ve gene süpheşizdir ki, devleti temsil ettiği cihetle de halk tarafından hürmet görmesi şarttır. Yalnız her vesile ile bunu bir dürüstlük silâhi olarak kullanmak sakatdır, yanlış. Arkadaşlarımızın maruz kaldığı hâdiseye ve buna benzer bazı şikâyetler, halkın, bundan müteessir olduğunu gösteriyor.

Unutmuyoruz ki, halkçı bir rejimdir. Memur, amme kudretini temsil ederken bunu bir garib telâkki ile suiistimal etmemeli ve unutmamalıdır ki, biz, hepimiz, halkın, yani bütünleşmiş bir parçasıyız. Bu hâkim-dan halka hürmet demek, kendimize hürmet etmek demektir.

Kasablar ete zam istiyorlar

Kasablar, bir müddet evvel fiat mürakabe komisyonu tarafından kararlaştırılan fiyatlar pek az olduğuna ileri sürerek, et fiyatlarına 5 kuruş daha zam yapılması için Ticaret Vekâletine müracaat etmişlerdir.

Beyazıd - Koska yolu istihlakı bitti

Beyazıd - Koska yolundaki istihlak işleri tamamen bitmiştir. Bu sanhanın istihlakı için 320 bin lira sarf edilmiştir. Yol üzerinde bulunan tarihi bir hamam da belediye tarafından alınacaktır.

Koska caddesinde yıkılan binaların enkazının kaldırılması işi, kısa bir zamanda ikmal edilecek ve cadde genişletilecektir.

Dün yakalanan muhtekirler

Beyoğlunda Cumhuriyet caddesinde 17 numaralı lâstik ticarethanesi sahibi Davud Kanik ve Üsküdar'da Hâkimiyetmillsiye caddesinde 51 numaralı dükkân sahibi Dimitri normal fattan fazlasıyla mal satıklarından haklarında takibata başlanılmıştır.

Bunlardan başka Moiz Gündoğdu ve Lâvanten adında iki seyyar satıcı da, ihtikâr suçüyle yakalanarak Fiat Mürakabe Bürosu tarafından adliye ye teslim edilmişlerdir.

Askerlik işleri:

Malûl sübay ve eratla şehid yetimlerine

Beşiktaş askerlik şubesinde kayıtlı bülûmum malûl sübay ve eratla şehid yetimlerinin senelik yoklamalarını yaptırmak üzere 1 Mart 1941 tarihinden 31 Mart 1941 tarihine kadar birer adet vesikalık fotoğrafı nüfus hüviyet çizdani resmî senedi ve ikramiyeye tevzi çizdani Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri saat 9 dan saat 12 ye kadar şubeye müracaat etmeleri ilân olunur.

Orhan Ural Karikatür Albümü

20 Şubat Perşembe günü çıkıyor..

Renkli bir kapak içerisinde yüzlerce karikatür..

SPOR

Bu hafta Beşiktaş Fenerbahçe ile karşılaşıyor

İstanbul Futbol Ajanlığından: 16/2/1941 tarihinde yapılacak lig maçları:

Fenerbahçe stadi: Saat 12 Fenerbahçe — Altıntuğ (B) hakem Fikret Kayral yan hakem Neş'et - Nihad, saat 14 Beyoğluspor — Topkap yan hakem Şekib Akduman yan hakem Nihad - Sadık, saat 16 Altıntuğ — Beykoz hakem Samih Duransoy yan hakem Muhtar - Neş'et.

Şeref stadi: Saat 10 Beşiktaş—Vefa (B) hakem Bülend Turanlı yan hakem Nejad - Ziya, saat 12 Süleymaniye — Vefa hakem Feridun Kılıç yan hakem Nejad - Ziya, saat 14 Galatasaray — İstanbulspor hakem Şazi Tezcan, yan hakem Selâmi - Muzaffer, saat 16 Fenerbahçe — Beşiktaş hakem Adnan Akın, yan hakem Şazi-Tarik.

Karagömrük sahası: Saat 12 Feriköy — Galatagengler hakem Hüsnü Savman yan hakem Halid - Zeki, saat 14 İstiklâl — Eyüb hakem Necdet Gezen, yan hakem Münir - Fazıl, saat 16 Karagömrük — Doğuspor yan hakem Bahaettin Uluöz yan hakem Münir - Fazıl.

Pazara yapı'acak güreş müsabakaları

İstanbul Bölgesi Güreş Ajanlığından:

1 — 16.2.1941 Pazar günü Fatih'te İstanbul Güreş Klübünde tecrübeliler arasında Greko - Rumen (salto, burğu) müsabakaları yapılacaktır.
2 — Tartı saat 11 de, müsabakalar 13 de başlayacaktır.
3 — İki kilo tolerans vardır.
4 — Bu müsabakalara geçen tecrübesiz müsabakalarda derece alıp da terfi edemeyen tecrübesiz güreşçilerden arzu edenler girebilirler.

İstanbul - Ankara güreş müsabakaları

İstanbul - Ankara güreş takımları arasında 8 Martta Ankara Halkevi salonunda bir karşılaşma yapılacaktır.

İki şehir arasındaki bu müsabakalar Greko - Rumen ve serbest güreş olarak tertib edilmiştir.

Hakemlere verilecek cezalar

Ceza heyetleri tarafından hakemlere verilecek ceza kararlarında hakem komitelerinden bir kişi ehli vukuf olarak toplantıda bulunacaktır.

Yeni talimatname tatbik edilinceye kadar bu karara göre hareket edilecektir.

Erkek mektepleri voleybol maçları

İstanbul Erkek Mektepleri Voleybol Lig Heyeti Başkanlığından: 14/2/1941 Cuma günü Beyoğlu Halkevi salonunda yapılacak maçlar:

Botaziçi L. — Haydarpaşa L. saat 14.30 hakem Osman.

İğik L. — Darüşşafaka L. saat 15 hakem Osman.

14.2.1941 Cuma günü Eminönü Halk evi salonunda yapılacak maçlar:

Yüce Ölkü L. — Vefa L. saat 14.30 hakem Sabri.

Taksim L. — Şişli Terakki 15, hakem Sabri.

Yeni hakem heyeti

İstanbul mintakası hakem heyeti azalığına seçilen Galatasaraydan Muslih, Fenerbahçeden Sabih, Vefadan Saim Turgud, İstanbulspordan Emin hakkında futbol federasyonu na gönderilen liste tasdik edilmiştir. Futbol ajanı Nuri Bosut bu heyetin başkanı olarak çalışacaktır.

KÜÇÜK POLİS HABERLERİ

Hapisane kaçını yakalanamadı

Bir müddet evvel, İstanbul Tevki fenesinden kaçan Merdivenköyün deki kesik baş cinayeti faili Mustafa henüz yakalanmamıştır.

Kaçma vak'asının tahkikatine meşgul olan Müddeiumumi, hâdisede ihmalleri görülen bir sergardiyanla kontrol ve bir gardiyan hakkında amme davası açmıştır. Suçlular hakkındaki duruşmaya yakında aslıye yedinci ceza mahkemesinde başlanacaktır.

Vesaiti nakliye kazaları

Davudpaşa caddesinde, 20 numaralı evde oturan 9 yaşlarında Sabri, dün Şivrikapı caddesinden geçen ken şoför Ahmedin idaresindeki 1739 sayılı kamyonun çarpmasında başından yaralanmıştır.

Yaralı çocuk tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Çemberlitaş Alipaşa camii önünde deki caddeden geçen şoför Kâzımın idaresindeki 1067 numaralı otomobil de, o civarda oturan Ahmed Ziyaya çarparak vücutünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur. Kazazede Gureba hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Yakalanan kumarbazlar

Arabeamisinde, Şarab iskelesinde 33 numaralı Abbasa aid kahvede kumar oynatıldığını tesbit eden zabıta, dün buraya anı bir baskın yapmıştı.

Bu esnada, kahve müsterlerinden İstavri ile Çakır adındaki şahısların kumar oynadıkları görüldükte şüpheli şahısların yakalanmışlardır. Kumarbazlar Adliye'ye teslim edilerek hapse sedd olunmuştur.

Bir top kumas aşırımı

Mahmudpaşada Mehmed isminde bir yüccara aid kumaslar arabadan mağazaya nakledilirken, bir topunu çalıp, kaçarken yakalanan sabıkalı Diyamandinin muhakemesi Sultan Ahmed 1 inci sulh cezasına dün bitmiştir.

Mahkeme, sabıkalının diğer suç mahkûmiyetini de hesaba katmış ve içtimaen 1 sene 3 ay 18 gün müddetle hapsine, 210 lira para cezası ödemesine karar vermiştir.

Küçük haberler

İstihlak edilmekte olan Mısır, çarşındaki bazı dükkânların sahipleri, Dahiliye Vekâletine müracaat ederek çarşının yıkılmasının kısmında kendilerine yer verilmemesini istemişlerdir. Dahiliye Vekâleti dükkân sahiplerinin bu müracaatını belediyeye bildirmiştir. Belediye vaziyeti tetkik ve yıkılacak olan 17 dükkânı tesbit etmiştir. Bunlar için çarşıda ayrı bir yer ayrılacaktır.

Bazı maddelerin satış fiyatlarının tesbiti için, Fiat Mürakabe Bürosu tarafından yapılacak olan tetkikler sona ermiştir.

Bu cümleden olarak şehrimizde bulunan 14,000 adet kuru pilin toptanlarda azami % 15 ve perakende lerde ise % 25 kârla satılmasına karar verilmiştir. Ayrıca 61,000 ton çiviye de cinslerine göre muhtelif kazanç nisbetleri tesbit edilmiştir.

TİYATROLAR

Şehir tiyatrosu

Tepebaşı'da dram kısmında

Akşam saat 20.30 da

EMİLIA GALOTTI

İstiklâl caddesinde Komedi kısmında

Akşam saat 20.30 da

KIRALIK ODALAR

Beyazıd, Lâleli, Aksaray, Şehremini ve Topkapıya otobüs temin edilmiştir

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Bu akşam Bakırköy Milyardi sinemasında iki temsil

O GECE

BEYATLADI

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey gazete lerde gördüm..

... Habeşistanda ilerliyen İngilizlere ve yevliere..

... İtalyanlar göllerde tusaak kurmaya kalkışmışlar..

Hasan bey — Ne yap-sınlar azizim, havadan o-lamıyacağım, anlaşılınca sudan zafer kazanmak is-tiyorlar.

İstanbul sinemacılığında görümemiş bir hâdiseye
Hiçbir filme nasib olmayan emsalsiz bir muvaffakiyet.
HEINRICH GEORGE ve HILDA KRAHL
tarafından harikulâde bir tarzda yaratılan
ARABACININ KIZI DUNYAŞKA
Şaheseri **ŞARK** sinemasının.
Her seansta salonunu doldurmakta devam ettiğinden
BEŞİNCİ HAFTA OLARAK GÖSTERİLECEKTİR.
Hâmiş: Kat'ı olarak önümüzdeki Cuma günü bu filmi
gösterilmesine nihayet verilecektir

Memleket Haberleri

Bigada

Biga çayı görülmemiş şekilde taşı, birkaç hayvan boğuldu

Biga, (Hususi) — Geçen Pazar günü lodosla karışık sebrimiz halindeki yağın sürekli yağmurlardan dağlardaki karlar tamamen erimmiş, ve binnetice etraftaki bazı küçük dereler inerek Biga çayını taşırmasıdır.

Seylâbdan birkaç saat içinde adeta deniz halini alan Biga ovasında bütün tarlalar, bağlar su altında kalmış, bahçelerde ekilmiş olan soğan ve baklalardan bir kısmını seller alıp götürmüştür.

Yağmur yağdığı gün Terzianlı köyünde öğretmenin evine bitişik olan bir ahıra yıldırım isabet ederek buradaki bir çift öküz telef olmuştur. Öğretmene bir şey olmamıştır.

Çayın taşıdığı gün karşından karşıya geçmek isteyen bir beygir, cereyana kapılarak yüzememiş ve Biga köprüsünün çatmalarına başı kısılarak bağıra bağıra boğulmuştur.

Gene o gün sahibi tarafından başları birbirine bağlı olan öküzlerden birinin Şakirbey çiftliği köprüsünden geçerken ayağı kayarak dereye düşmüş, boynuzunda bağlı diğer öküzü dahi sürükleyerek ikisi birden boğulmuşlardır. Seylâb bir gün bir gece devam etmiştir. Nüfusca telef yoktur.

Biga çayında bir kadın boğuldu

Biga, (Hususi) — Şehrimizin Kursunlu mahallesinden eskici Mes-tan karısı 40 yaşlarında Naciye, ci-varda bulunan tabakhane köprüsünden eğilerek ellerini yıkamakta iken müvazenesini kaybetmiş ve pek hızlı akan Biga çayına düşmüştür.

Bu sukut, etraftan görülmüş ise de akıntı pek fazla olduğundan bi-çare kadın kurtarılamamış ve bir müddet sürükledikten sonra boğularak dalgalardan tesirle sahildeki söğüt ağaçlarının altına kısılmıştır. Birkaç saat sonra cesed ölü olarak çıkarılmış ve defnedilmiştir.

Edirne'de iki muhtekir yakalandı

Edirne, (Hususi) — Pazar ruhsatı olmadan eksik tartı kullanarak kömürü sekiz kurusa satan Muiz oğlu Yento Mitrani ve buna 1100 kilo kömürü faturasız satan Abdullah Sen dün tevkif edildiler.

Muradlı'da bir genç kızı kaçırdılar

Muradlı, (Hususi) — Muradlı'nın Balhoca köyünden Dönek Ali aynı köyden Murtazanın nişanlı kızını Kaşmeti kaçırması da derhal yakalanarak kız geri alınmıştır.

Kooperatifler teşkilâtlandırma müdürü Adana'ya

Adana, (Hususi) — Kooperatifleri teşkilâtlandırma müdürü profesör Muhlis Ete bugünlerde şehrimize gelecek ve Adanadaki kooperatiflerin çalışma vaziyeti ile meşgul olacaktır.

Adanaya yüzbin kilo pamuk tohumu gönderildi

Adana, (Hususi) — Ziraat kongresinin kararı mucibince Ziraat Vekâleti Adanaya 100.000 kilo Akala pamuk tohumu göndermiştir. Bu tohumların Cukurova toprağında son tecrübeleri yapılacaktır.

«Son Posta» nun tefriki: 24

Yazar: Valentin Williams

Sonra Torray'ye doğru eğilerek kibarca sordu:

— Yoksa Mac Neil'in hayaleti mi mevzu bahis oluyor?

Şato sahibi omuzlarını kaldırdı: — Ada halkı böyle iddia eder.

Bu adam az talvasıye edilir bir hayat sürmüştü ve iddia edilen hikâyeye göre, ölümünün yıldönümü gecesini, demir mazgallı odayı, ahirete kadar ziyaret etmeğe mahkûm edilmişti.

Bu esnada şamdanlardan biri, bir müddet titredikten sonra masanın üzerine düştü; oturanların hepsi birden sıçradılar ve vikontun onu tekrar yerine koyduğu zaman kadar geçen sükküt zarfında, dışarıda rüzgârın inildediği işitildi.

Kaptan Mac Kenzie saatine bak-tı.

Stephen kuru bir sesle şunları söyledi:

— Mademki yıldönümü günün-deyiz, belki şayanı dikkat bir hâ-dise görürüz.

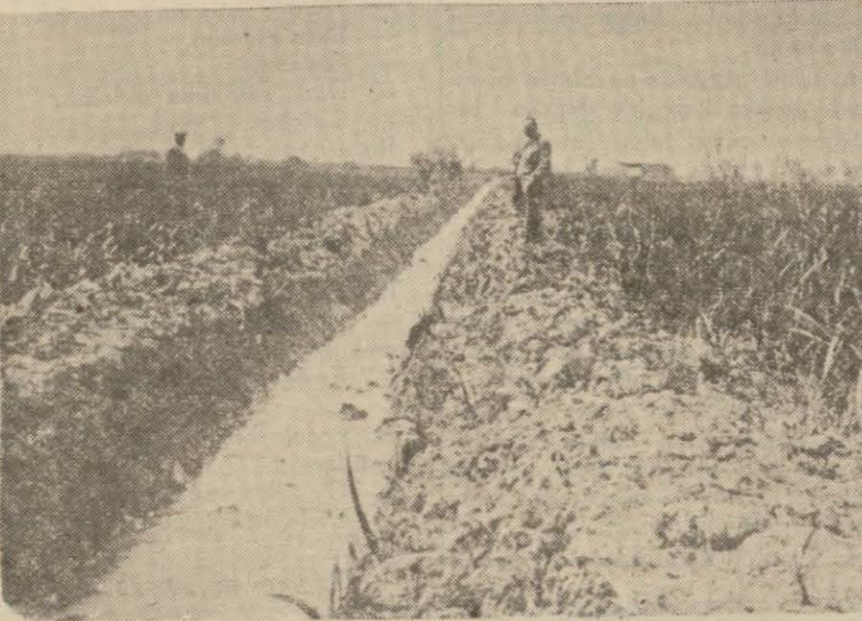
Sustu, sonra sordu:

— Torray, oğlunuzdan başka, hortlağı gören kimse var mı? dedi.

— Büyük babam anlatırdı ki, bu asrın başlangıcında, bir bahse tu-tuşmuş ve demir mazgallı odada yatmıştı. O gece yarısı uyanınca kendisine bakan kötü bir yüz gör-müştü; sonra bütün bahççular size, yıldönümü gecesini, müteharrik köp-rüden odanın penceresine doğru yükselen sihirli bir mavi ışık gör-düklerini söyleyeceklerdi.

Kocaelide sıtma ile mücadele devam ediyor

Son bir yıl içinde bir çok sıtmalılar tedavi gördü, birçok bataklıklar kurutuldu

İzmitte kurutulmuş bataklıklardan biri

İzmit (Hususi) — Ötedenberi Kocaeli vilayeti, sıtmalık bir muhit olarak tanınmıştır. Hükümet, halkın sağlığını tehdit eden bu âfette, yıllardır devamlı ve sistemli bir şekilde mücadele halindedir. Sıtmayı yok etmek için ne mümkünse yapmakta ve fedakârlıktan asla çekinmemektedir. Bugün Kocaeli havzasında sıtma yoktur denemez, vardır; fakat eskisine nisbet edilmeyecek kadar azalmıştır.

Son senenin, sıtma mücadelesi faaliyetini şöylece hülâsa etmek müm-kündür:

Mart 1940 dan İnkircitegin 1940 ortalarına kadar muayene ve tedavi evlerinde, köylerinde 94.432 vatan-das muayene edilerek içlerinden 13.543 dalaıklı hasta bulunmuştur. Bu müddet zarfında 27.064 kişinin muayenesi yapılmış ve eski sıtmalılar oldukları anlaşılan 2627 hastanın tedavilerine devam olunmuştur.

Bu müddet zarfında sıtmalılara 366 kilo kinin, 3045 adet kinin ampülü, 5560 kuvvet hapi, 44.022 tatlı kinin, 65 kinoplasmın verilmiştir.

Birikinti suların izalesi içinde 8714 kilo mazot serpilmiştir. 20.219 metre uzunluğunda ka-

nallar açılmış, 22.342 metre uzunluğunda kanal temizletilmiş, 1377 metre mikâbı çukur doldurulmuş, 35.276 metre uzunluğunda herik temizletilerek 90.533 metre murabbai bataklık kurutulmuştur. 940 senesinde sıtma mücadelesi mün-takasını teşkil eden 350 köyde vaziyet normal geçmiştir.

Adapazarı ovasında 35.000 dekar vüsatında bulunan Kõkçeören bataklığı kurutulmuş ve 23 köy halkının sağlığı kurtararak kurutulan toprak köyliye verilmiştir. Bundan başka gene Adapazarında 1500 dekar büyüklüğünde olan ve 6 köyün hayatını tehdit eden Tesbihli gölü bataklığı da kurutulacaktır. Ayrıca İzmitte Derbend nehri yakınında olan 12.000 dekarlık Firavunlar bataklığı da kurutulmak üzere bulunuyor.

Vilayetin sağlık durumu normaldir. Sari ve salgın hastalıklar az ol-makta ve vukun yanında da derhal söndürülmektedir.

Şehrimizde yapılacak evlerle yazdığımız 75 yataklı Memleket hastanesinin yeni istimlak ve tahsi-satı ayrılmıştır. İlk fırsatta inşasına başlanılacaktır.

Antakya'da

Bir "Yoksullara yardım cemiyeti," teşekkül etti

Antakya (Hususi) — Valimiz Şükrü Sökmenşerinin himmetleri eseri olarak teşekkül eden (Yoksullara yardım ce-miyeti) muhitin büyük bir ihtiyaca cevap vermiş ve görülen faydalar her gün biraz daha inkişaf eylemekte bulunmuştur.

Varidatını halk tarafından yapılan yardım ve teberrüleri teşkil ediyen ve günlük masraflarını karşıladiktan başka 7.000 lira da tasarruf etmiş bu-lunan cemiyet, günde 175 fakir ve a-lille üç öğün yemek vermektedir. Ev-leri olanlar yemeklerini kaplarına ko-yarak götürmekte ve olınmayanlar cemiyetin yemek salonunda yemekte-dirler. Misafir fakirler cemiyetin ya-takhanesinde üç gün müddetle yatı-rılmakta ve bunu müteakib masrafları temin olunarak mahallerine gön-derilmektedirler. Fakirleri ayrıca çamaşır, elbise, sabun vesaire de verilmektedir.

Adanada

Ceyhan yeniden kabardı, bir köy sular altında

Adana, (Hususi) — Ceyhan nehri beş metre kabardı. Mahmudiye köyünü tamamen sular altında etti. Diğer beş köy arazisi de sular altındadır. Bu bölgelere gerek ka-zadan ve gerekse vilayetten yardım ekipleri gönderildi.

Amasyada su içmek yüzünden bir adam öldürüldü

Amasya (Hususi) — Burada bir hiç yüzünden bir cinayet işlenmiştir. 22 yaşlarında Mecidözü Tevfikle Gü-müşhacıköylü Halil arasında: «Eyve-lâ ben içeceğim, sonra sen!» diye bir münakaşa çıkmış, birbirlerini girmiş-ler, Tevfik bıçağını çekerek Halili muhtelif yerlerinden yaralamış ve öldürmüştür. Katil yakalanmıştır.

Tokatta

Köylerde yeniden eğitmen okulları inşasına başlandı

Tokat (Hususi) — Tokatta, kaza merkezlerinde ve yirmi bir köyde elli dört okul vardır. Bu okullarda 193 öğretmen vazife görmektedir. Bun-lardan başka iki senedenberi vilâ-yette eğitmen teşkilâtı da kurulmuş ve bu sene açılanlarla beraber halen 50 köyde eğitmenli okul kurulmuş-tur. Geçen sene merkez kazasında üç eğitmen bölgesi teşkil edilmiş, bu sene de Erbaa kazasında bir bölge teşkil edilmiştir. Bütün öğretmenlerin maaşları ve mesken bedelleri munta-zaman verilmektedir. Vilayetin maarif bütçesi iki yüz bin liradır, bu sene 27 yeni öğretmen okulu mezunu verilmiş ve hepsi mahallerine tayin edilmiştir.

Merkez ve kazalarda 4598, köylerde 7000 talebe okumaktadır. Talebe sayı-sı her sene artmakta olduğundan önümüzdeki sene bütçesine yeni okul ve öğretmen ilâvesi teklif edilmiştir.

Okul inşaatı programlaştırılmıştır. Bu meydana merkezlerde beş yeni okul inşasına başlanmaktadır. Eğit-menli köylerdeki inşaat baharında bitirilecektir. Hâlen öğretmenli köylerde 38 okul inşa edilmektedir. Gelecek sene bu miktarın artırılması için icab eden tedbirler alınmıştır.

Geçen sene şehre getirilen iyi su tes-sisati beş okulda yapılmış, talebele-rin temiz su içmeleri temin edilmiştir.

Sık sık toplantılar yapılmakta ve meslek konferansları verilmektedir. Merkez okulları öğretmenlerine tatil-kadar devam edecek bir yazı kursu açılmıştır. Burada öğretmenler ilk ok-ül çerçevesine giren yazı ve dekora-tif yazı öğretilmektedir. Verhâşlı vilâ-yetimizde kültür seferberliği tam bir hamle ile yapılmaktadır.

Amasyada bir delikanlı babasını öldürdü

Amasya, (Hususi) — Şehrimize bağlı Yenice köyünde bir cinayet ol-muştur. Necib Kızıl adında bir genç ötedenberi ailevi bir sebebdan dolayı babasıyla geçinememekte, sık sık kav-ga etmekteydiler. Geçen gün aynı se-bebdan baba oğul birbirlerini girmiş-ler, gözleri dönen Necib bıçakla ba-basını öldürmüş, üvey anasını da ağır surette yaralamıştır.

Kandıradan bir keten dokumacılık kursu açıldı

İzmit (Hususi) — Kandıra Türkiye keten istihsal merkezidir. Halkının yüzde 99 u keten ziraat ve ticareti ile işteğal etmektedir. Kandıra halkı ve bilhassa köylüsü, ketenden ma-mul elbise, iç çamaşırı giymekte ve gayet güzel bezler dokuyarak harice satmaktadırlar. Fakat, Kandıradan keten dokumacılık sanayiî iptidai vaziyettedir. Hükümet, bir kaç sene-dir, bu mntakada dokumacılığı ihya ve islah etmek için ciddi emekler sar-fetmektedir. Bu defa dokumacılık kursu açmış ve kursu iyi derece ile ikmal edecekleri 40 tane dokuma tezgâhi hediye karar vermiştir. Kan-dıradan keten bezlerini genç kadın ve kızlar dokumaktadır. Kursun açılış merasiminde Kandıra kaymakam ve-kili bulunan vilâyet maiyet memur-larından Turgut, köyliye hitaben çok güzel bir nutuk söylemiş ve Kandıra köyliülerini hükümetin bu alakası kar-şısında minnet ve şükran duyarak şenlik yapmışlardır.

İzmit (Hususi) — Kandıra Türkiye keten istihsal merkezidir. Halkının yüzde 99 u keten ziraat ve ticareti ile işteğal etmektedir. Kandıra halkı ve bilhassa köylüsü, ketenden ma-mul elbise, iç çamaşırı giymekte ve gayet güzel bezler dokuyarak harice satmaktadırlar. Fakat, Kandıradan keten dokumacılık sanayiî iptidai vaziyettedir. Hükümet, bir kaç sene-dir, bu mntakada dokumacılığı ihya ve islah etmek için ciddi emekler sar-fetmektedir. Bu defa dokumacılık kursu açmış ve kursu iyi derece ile ikmal edecekleri 40 tane dokuma tezgâhi hediye karar vermiştir. Kan-dıradan keten bezlerini genç kadın ve kızlar dokumaktadır. Kursun açılış merasiminde Kandıra kaymakam ve-kili bulunan vilâyet maiyet memur-larından Turgut, köyliye hitaben çok güzel bir nutuk söylemiş ve Kandıra köyliülerini hükümetin bu alakası kar-şısında minnet ve şükran duyarak şenlik yapmışlardır.

mi? diye ilâve etti.

Şato sahibi sükkünle başını sal-ladı:

— Hayır.

Phyllis'in annesi tekrar sordu:

— Bu odada yatmayı hiç denedi-niz mi?

Torray gülerlek cevap verdi:

— Hayır. Bu memlekette biz, inanmasak bile efsanelere hürmet ederiz.

Mac Kenzie ayağa kalktı ve ge-miye dönmek zamanının geldiğini bildirdi. Müsaade istedi; şato sahi-binin davetlileri masadan kalktılar.

XI

Mrs. Dean aksam yemeğinden sonra bir briç partisi yapmak itiyadında idi; fakat bu aksam hiç sesini çıkarmadı. Ne Torray, ne de kızı oynamasını bilmiyorlardı. Phyllis, vikontla tavla oynamaya gideceğini söyledi; tenha bir köşede ayakta duran Stephen bir kelime bile söy-lemedi. Binbaş ve Boldini, Bergle bir parti bilârdı oynamayı teklif ettiler; odalarının bitişiğinde bir bi-

İktisadî tetkikler

(Baştarafı 2 nci sayfada)

seler bile, İngiltere mücadelemizi idame-i için zarurî olan maddeleri, mü-kemmelen, tehlike dışındaki memba-larından tedarik edebilir.

Bu mücadelede İngilizlerin lehine olan ikinci nokta: Alman sanayi mer-kezlerinden en mühimminin, (mese-lâ: Bremen gibi, Hamburg gibi) şimal denizi kıyılarında olması, ve a-ğır sanayiye de Rur ve Ren havzasın-da toplanmış bulunmasıdır. Bütün bu mntakalar İngiliz hava üslerinden 400 - 500 kilometre mesafede, yani tayyare uçuşu ile saatlik mesafededir.

İşte her iki muharib memleketin arzettiği bu hususiyetler, karşılıklı o-larak her iki tarafın mücadele usul-leri, ve hava akınları üzerinde ken-dini hissettirmektedir. Yani gerek İngiltere ve gerekse Almanya bir-birlerinin bu ekonomik hususiyetle-rini göz önünde bulundurarak hava taarruzlarını tanzim etmektedirler.

Meselâ Almanlar, bilhassa İngiliz-lerin münakale yollarını kesmek hu-susunda azamî bir gayret sarfetmek-tedirler. Mademki İngilizlerin iktisadî kudret kaynakları deniz aşırı yerlerdedir. O halde, onu bunlardan mah-rum etmek için en esaslı çare, İngil-tere ile bu yerler arasındaki münaka-leyi baltalamak ve ârizaya uğrat-maktır. İşte Almanların bilhassa İngil-ziz limanlarını ve İngiliz deniz aşırı nakliyatını taarruz hedefi ittihaz et-meleri bunun içindir.

Almanların ikinci bir taarruz hedefi, İngilizlerin anavatandaki harb en-düstrisidir. Çünkü İngilizler her şeyi haricden hazır olarak getirmedikleri için, bir çok harb aletlerini anavatan-da yapmakta veyahud tekemmül ettirmektedirler. Binaenaleyh bunları ârizaya uğratmak, Almanların en esaslı gayelerinden biridir.

Almanların üçüncü taarruz hedef-leri: İngilizlerin hava üsleridir. Al-manlar bu sahada muvaffakiyet gös-termekle hem kendini hava taarruz-larının muvaffakiyet ihtimallerini çoğaltmış, hem de düşmanlarının ta-arruz silâhını kurtarmak gayesini gütmektedirler. Çünkü İngilizlerin hava kuvvetleri sağlam kaldığı müddetçe, Almanların hava taarruzları, yarı ya-riya ehemmiyetlerini kaybetmektedir. Almanların dördüncü taarruz he-defleri: İngilizlerin garb limanlarıdır. Çünkü, Alman silâhî kuvvetlerinin Manş denizinde bulunması, İngilizle-rin, bilhassa garb limanlarından işleme-ğe serketmektedir. Almanlar bunu bil-dikleri için bütün kuvvet ve kudretle-rini, bu limanların tahribine hasret-mektedirler. Meselâ bunların en ba-şında Liverpool gelir.

Almanlar İngiltereye saldırırken, onun nakil vasıtalarını hedef tuttuk-ları gibi, bu nakil vasıtalarını yap-mağa yarayan tersaneleri, dokları da tahrib etmek hususunda ellerinden geleni yapmağa çalışmışlardır.

Alman hava akınlarının en büyük hususiyeti, bunların kütleli bir mahi-yet arz etmesidir. Almanların böyle hareket etmekten maksadları, mu-ayyen bir mntakada tekâşif eden İngiliz sanayiini, topyekûn tahrib et-mek, bu mntakadaki bütün elektrik santrallerini, muvasala yollarını fel-ce uğratmaktır. Çünkü İngiliz sanayi-i, yukarıda da söylediklerimiz gibi mu-ayyen mntakalarda tekâşif ettiği-ne nazaran, bütün o mntakayı tahrib etmedikçe, Almanlar için müsâbet bir netice elde emek imkânsızdır. Böyle topyekûn tahribler için en müessir çare yangın bombalarıdır. İşte Al-manların geniş miqyasta yangın bom-baları kullanmalarını bununla izah e-dilmelidir. Bilhassa bu bombalar, ben-zin depolarına, petrol tasfiyehane-lerine, elevatorlere isabet ettikleri zaman tesirleri daha müthiş olur.

Kütleli hücumların, halkın mane-viyatın bozmak hususunda da ayrı-ça bir faydası vardır. Almanlar, İngil-z halkının maneviyatını kırarak on-ların harb ve mukavemet gayretlerini kırma-k, dolayısıyla İngiltereyi sulha mecbur etmek için bilhassa bu kütleli hücumlardan bir çok faydalar um-muşlardır. Almanlar, kütleli hücum-ların tesirlerini artırmak için fevka-lâde ağır bombalar (beheri 2 ton a-ğırlığında), atmakta ve bunlar ve a-ların işaretinin hitamından çok son-ra patlamaktadırlar. Çünkü, tay-yareler çekilip gittikten ve a-ların işareti sona erdikten sonra patlayan bombalar, hem halkı şaşır-tır, hem de halkın bunların tesirini, iş esnasında görmelerine imkân ve-rir.

Almanların hava akınlarının bir hu-susiyeti de, bilhassa ilk zamanlarda bunların tercihan gündüz yapılmala-rıdır. Gündüz yapılan hava akınla-rının en mühim faydası, hedefin gö-rülebilmesi ve hedefe isabet ihtimali-nin çoğalışıdır. Fakat bu gibi akınlar için fevkalâde mebzul miktarda av-cı tayyarelerine ihtiyaç vardır. Bina-enaleyh Almanlar gündüz yaptıkları kütleli akınlarında bombarduman tay-yareleri kadar avcı tayyareleri de kul-lanmak ve bulundurmak lüzumunu hissetmişlerdir.

Gündüz akınlarının yapılabilmesi için, hava üslerinin hedefe yakın ol-maları da lazımdır. Çünkü ağır bom-barduman tayyarelerine refakat ede-cek avcı tayyarelerinin süratleri faz-la ve manevra kabiliyetleri yüksek olabilmek için küçük olmaları icab ediyor. Bu hal onların az benzini al-malarını, dolayısıyla havada az kala-bilmelerini itaiz ediyor.

Almanlar 1940 yılının bilhassa A-gustos ve Eylül aylarında kütleli o-larak gündüz hücumlarını pek artırı-mışlardır. Beher saldırısı 800 - 1000 tayyare ile hücum ettikleri anlar pek çoktu. Fakat bu kütleli gündüz taarruz-larını esasında Almanlar fevkalâ-de fazla ziyat verdikleri için, bu usu-lü terketmek mecburiyetini hisset-tiler. Çünkü gündüz hücumlarının en büyük mahzuru, hasmın tayyare def-i bataryalarına mükemmel bir hedef teşkil etmek ve hasmın avcı tayya-relerinin mukabil taarruzunu imkân dahiline sokmaktır. Nitekim Alman ların, Eylül ayında kütleli olarak yap-tıkları gündüz hücumlarında, bazı günler üstüste 80.150 tayyare kay-bettikleri vakidi.

İngiliz hava akınları ise Almanlar-dan büsbütün farklı ve Almanyanın iktisadî bünyesine göre tanzim edil-miştir. Bunların izahını bir başka ya-zıya bırakıyorum: Hasan Ali Ediz

Almanların hava akınlarının bir hu-susiyeti de, bilhassa ilk zamanlarda bunların tercihan gündüz yapılmala-rıdır. Gündüz yapılan hava akınla-rının en mühim faydası, hedefin gö-rülebilmesi ve hedefe isabet ihtimali-nin çoğalışıdır. Fakat bu gibi akınlar için fevkalâde mebzul miktarda av-cı tayyarelerine ihtiyaç vardır. Bina-enaleyh Almanlar gündüz yaptıkları kütleli akınlarında bombarduman tay-yareleri kadar avcı tayyareleri de kul-lanmak ve bulundurmak lüzumunu hissetmişlerdir.

Gündüz akınlarının yapılabilmesi için, hava üslerinin hedefe yakın ol-maları da lazımdır. Çünkü ağır bom-barduman tayyarelerine refakat ede-cek avcı tayyarelerinin süratleri faz-la ve manevra kabiliyetleri yüksek olabilmek için küçük olmaları icab ediyor. Bu hal onların az benzini al-malarını, dolayısıyla havada az kala-bilmelerini itaiz ediyor.

Almanlar 1940 yılının bilhassa A-gustos ve Eylül aylarında kütleli o-larak gündüz hücumlarını pek artırı-mışlardır. Beher saldırısı 800 - 1000 tayyare ile hücum ettikleri anlar pek çoktu. Fakat bu kütleli gündüz taarruz-larını esasında Almanlar fevkalâ-de fazla ziyat verdikleri için, bu usu-lü terketmek mecburiyetini hisset-tiler. Çünkü gündüz hücumlarının en büyük mahzuru, hasmın tayyare def-i bataryalarına mükemmel bir hedef teşkil etmek ve hasmın avcı tayya-relerinin mukabil taarruzunu imkân dahiline sokmaktır. Nitekim Alman ların, Eylül ayında kütleli olarak yap-tıkları gündüz hücumlarında, bazı günler üstüste 80.150 tayyare kay-bettikleri vakidi.

İngiliz hava akınları ise Almanlar-dan büsbütün farklı ve Almanyanın iktisadî bünyesine göre tanzim edil-miştir. Bunların izahını bir başka ya-zıya bırakıyorum: Hasan Ali Ediz

Almanların hava akınlarının bir hu-susiyeti de, bilhassa ilk zamanlarda bunların tercihan gündüz yapılmala-rıdır. Gündüz yapılan hava akınla-rının en mühim faydası, hedefin gö-rülebilmesi ve hedefe isabet ihtimali-nin çoğalışıdır. Fakat bu gibi akınlar için fevkalâde mebzul miktarda av-cı tayyarelerine ihtiyaç vardır. Bina-enaleyh Almanlar gündüz yaptıkları kütleli akınlarında bombarduman tay-yareleri kadar avcı tayyareleri de kul-lanmak ve bulundurmak lüzumunu hissetmişlerdir.

Gündüz akınlarının yapılabilmesi için, hava üslerinin hedefe yakın ol-maları da lazımdır. Çünkü ağır bom-barduman tayyarelerine refakat ede-cek avcı tayyarelerinin süratleri faz-la ve manevra kabiliyetleri yüksek olabilmek için küçük olmaları icab ediyor. Bu hal onların az benzini al-malarını, dolayısıyla havada az kala-bilmelerini itaiz ediyor.

Almanlar 1940 yılının bilhassa A-gustos ve Eylül aylarında kütleli o-larak gündüz hücumlarını pek artırı-mışlardır. Beher saldırısı 800 - 1000 tayyare ile hücum ettikleri anlar pek çoktu. Fakat bu kütleli gündüz taarruz-larını esasında Almanlar fevkalâ-de fazla ziyat verdikleri için, bu usu-lü terketmek mecburiyetini hisset-tiler. Çünkü gündüz hücumlarının en büyük mahzuru, hasmın tayyare def-i bataryalarına mükemmel bir hedef teşkil etmek ve hasmın avcı tayya-relerinin mukabil taarruzunu imkân dahiline sokmaktır. Nitekim Alman ların, Eylül ayında kütleli olarak yap-tıkları gündüz hücumlarında, bazı günler üstüste 80.150 tayyare kay-bettikleri vakidi.

İngiliz hava akınları ise Almanlar-dan büsbütün farklı ve Almanyanın iktisadî bünyesine göre tanzim edil-miştir. Bunların izahını bir başka ya-zıya bırakıyorum: Hasan Ali Ediz

Kızılayın Hatay seylâbzedelerine yardımları

Ankara 13 (A.A.) — Kızılay umu-mi merkezinden bildirilmiştir: Seylâbzedelere yardım için Antakya Kızılay mevcudundan sarfına mezu-niyet verilen 850 liradan maada Ha-tay valiliği emrine de yeniden telgraf la 3 bin lira göndermiştir.

Maraşın kurtuluş yıldönümü

Maraş 13 (A.A.) — Maraş dün kurtuluşunun yıldönümünü kutla-mıştır.

Bu merasimde mebuslarımız, Parti müessesili ve Hatay adına gel-miş olan bir heyet de hazır bulun-muştur.

Binlerce Maraşlının iştirak eyle-miş bulunduğu bu kutlama törenine şeref direğine bayrak çekilmiş ve İstiklâl marşı ile başlanmış ve Parti adına Abdülkadir Sezai tarafından söylenen hitabeyi Parti müfettişi ve mebusumuz Hasan Reşid Tankutun nutku takib eylemiştir.

Almanlara göre yeni V'si kabinesi geçici mahiyette

Berlin 13 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor:

Almanya hariçye nezareti ma-halli Vichy meseleleri hakkında bu-raca söyleyecek hiç bir söz mevcud olmadığını bir kere daha teyid et-mektedir. Siyasi mehafil Vichyde teşekkül eden kabinenin, vaziyet adem telâkî edilemeyecek olan Am-iral Darlan müstesna olmak üzere, geçici bir mahiyette olduğu kanaatindedir.

Albay Donovan Irakta

Bağdat 13 (A.A.) — Ruzveltin şahsî müessesili Albay Donovan ha-len kısa bir ziyaret için Irakta bu-lunmaktadır. Albay öze üzeri tayya-re ile Kahireden buraya gelmiş-tir.

Albay Donovan, naib Emir Abd-ullah ile İngiliz sefiri Basilnewton, Irak başvekili General Haşimi ve hariçye nazırı El-Asil ile görüşe-cektir. (Arkası var)

Millî Mücadele tarihine eklenecek bir yaprak

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Türk çocuğu, Mustafa Kemal dilinden, Meclise, Meclisten tarihe geçmiştir.

Manastırlı Hamdi.

Bu isim kimseye yabancı gelmez sanırım. Unuttuklarımız arasında. Fakat hatırladığımız ar, faziletini, zamanın hiçbir itikâline maruz kalmamış olarak, hafızalarımızda dipdiri buluruz. 1927 de Büyük Şefin kendisine millet kürsüsünden alenen teşekkür ettiği bu şerefli vatanında ne yaptı?

Yaptığı işlerin büyüklüğünü yukarıki sözlerin arasında tamamen bulunamazsa bile, eda edilen sükran borcunun azameti içinden çıkabilir. Bu rahatsız adamın, şahıcağırından kahraman olarak, Haydarpaşa Entaniye hastanesinde yatmakta olduğunu haber aldım. Bana bu haberi veren dostum:

— Yakın bir tarihin en canlı sayfası biraz ötenizde duruyor, çevirip okumağız akıl etmiyorsunuz!

Demisti.

Manastırlı Hamdi

Hangi gazeteci, Manastırlı Hamdinin yanı başında olduğunu haber alır da koşmaz. Ancak, bütün asil ruhlu insanlarla has tevazua yaşıyan Manastırlı Hamdiyi, hastanedekiler bile dört ay sonra öğrenmiş iken, ben Haydarpaşa hastanesinin bir köşesinde yatan meçhul bir hastanın, başlı başına bir tarih olduğunu nasıl bildirdim?

İşte onunla, hastanenin küçük bir odasında karşı karşıyayız. Yüzü asil çizgilerle bezenmiş, geniş alınlı, gözlerinde en keskin bir zekânın ampulleri yanan, sevimli bir adam.

— 48 yaşındayım, diyor. İhtiyarlanmış sayılırım değil mi?

Arkadaşları itiraz ediyorlar:

— İhtiyarlık ne demek efendim. Hamdiyi bir görseniz 18 yaşında delikanlı kadar neş'eli ve cevvaldır. Radyonun başından hiç ayrılmaz. Bilhassa neş'eli musikiden pek hoşlanır.

Manastırlı Hamdinin sevimli yüzü, kabahati yüzüne vurulmuş bir çocuk gibi kızıyor:

— Ne yapıyorum, benim de zevkim bu. Küçük bir el hareketiyle, memleketer doluşmak, iklimler aşmak, başka diyarların sesini dinlemek beni fevkalâde eğlendiriyor. Artık unumuzu eledik, kalburumuzu astık, başka ne zevkimiz olabilir.

Bir kahramanlığın hikâyesi

Şimdi tarih konuşuyor:

— 20 sene evvel.. o zaman 28 yaşında bir gençim ve İstanbulda muhabere memuruyum. En acı, en ızdıran devirleri yaşıyorum. Mustafa Kemal Samsun'da Erzuruma gitmiş.. kulaktan kulağa Erzurundan bizi kurtaracak bir güneşin doğabileceği haberleri doluyor. (Mustafa Kemal) ismi her yerde hüremtle, ümidle söyleniyor. Bir gece yarıyıldı, makine başında nöbetçiyim. Baktım, makine arıyor: Erzurum.. Hemen cevap verdim. Sordu:

Mustafa Kemal'e karşı karşıya

— İsmi ne?..

— Manastırlı Hamdi.

— Ben Mustafa Kemal.

Yerimden sıçradığımı hatırlıyorum. Gayri ihtiyari fesimi düzelttim, önümü ilikledim:

— Emrediniz Paşım!

— Öğlüm bana Yıldız ver..

Hemen merkez müdürüne koştum. Heyecan içinde: Efendim Mustafa Kemal Paşa hazretleri Yıldız istiyorlar. dedim.

Bir müddet düşündüm, tereddüd ediyordum; neden sonra:

— Olamaz, cevabımı verdi. Ver-

miyeceksin!

Odaya döndüm. Paşaya hizmet edemeyen azabı içindeyim. Dayanamadım, bu sefer ben Erzurumu aradım. Aramızda şu muhabere cereyan etti:

— Paşam bendeniz Manastırlı Hamdi.

— Tekrar ediyorum evlâdım, bana Yıldız ver..

— Paşa hazretleri, merkez müdürüne arzettim, imkânsız olduğunu söyledim, bir emriniz varsa ben yazayım.

— Hayır, ben Yıldız istiyorum.

— Muhalefet ediyorum Paşam.

Bana yazdınız. Emniyetli bir adama göndereceğimi vâdediyordum.

— Peki.. yazdıklarımı ayandan Fuad Paşaya (deli Fuad Paşa) vereceksin, benden selâm söylersin.

Paşa, bu telgrafında, milletin mukadderatını kendi eline aldığı, Anadolu'nun İstanbul hükümetiyle alakasını kestiğini bildirdi, sadrazamın çekilmesini istiyordu.

Sabahleyin Babâliye koştum.

Binbir müşkülâta Fuad Paşamın huzuruna girerek, telgrafı verdim.

Cevap beklediklerini de ilâve ettim.

Fuad Paşanın vaziyeti hâlâ gözlerimin önündedir. Telgrafı okur okumaz kireç gibi oldu. Yüzü kireç gibi oldu.

— Peki, diye kekeleydi. Peki, Paşa hazretlerine söyle.. telgrafı zata şahane vereceğim. İki gün sonra gel..

Tekrar telgrafhaneye döndüm.

Erzurumu aradım:

— Paşam, emrinizi yerine getirdim, iki gün sonra cevap vereceğim, neticeye intizar etmenizi söylediler.

Her akşam muhabere devam ediyor

Paşa teşekkür etti. Artık her gece geç vakit makine ile beni arıyor.

Ben de 24 saat içinde İstanbulda geçen hadisatın hülasasını kendim hazırladım. Vazifemi süstenal ederek yaptığım bu yardımdan çok gurur duyuyordum.

— Doğru yapıyor sun! diyor. Tehlikeli bir iş gördüğüm farkındaydım. Fakat rütbesini terkederek, kellesini koltuğuna almış vatani kurtarmağa koşmuş bir paşanın yanında benim maruz bulunduğum tehlikenin ne ehemmiyeti olabilirdi?

16 Mart hadisesi

15 Martı 16 Martı bağlayan gece.. odada telgraf başmemuru da var. Bu adam, o zaman posta telgraf umum müdürü olan zatın mekteb arkadaş.. geç vakit umum müdürden bir emir getirdi; bu emirde:

— Kimse vazifesi başından ayrılmamasın, bazı hadiseler çıkması muhtemel!

Deniliyordu. Çıkması muhtemel hadiselerin ne olacağını anlamıştım.

Zaten türlü rivayetler doluyordu.

Derhal makine başına geçerek Ankara'yı buldum. Paşanın karar-gâhını istedin. «Uyuyor» cevabını verdiler. «Uyandırınız» dedim. Sordular: «Manastırlı Hamdi rica ediyor, makine başına tesfir etsinler.»

Biraz sonra Paşa makine başında:

— Paşam ben Manastırlı Hamdi.

— Söyle öğlüm!

— Paşam, şimdi İstanbul işgal altına alınıyor.

Muhabere devam ederken, merkezlerden gelen haberlere de göz atıyordum, bunları sırasıyla Paşaya bildiriyordum.

— Paşam ihtima düşman gemi-

Rodosa hava akınları

(Baştarafı 1 inci sayfa)

cumlara sonuna kadar devam etmişler ve hiç bir hasara uğramadan üslerine dönmüşlerdir.

Eritrede Keren mntakasında dün mühim faaliyet olmuştur. Demiryolu istasyonu, depolar, motörlü nakliye vasıtaları ve düşmanın top mevzileri bütün gün bombalanmıştır. Ortı şehrinin şimali şarkisinde askerî ihtiyat depoları üzerine müteaddid tam isabet kaydedilmiştir. Assabda antrepolar ve diğer askerî hedeflere hücum olunmuştur.

Cenubda, cenubi Afrika hava kuvvetleri, Asmduyu bombardıman etmiş ve burada peçelenmiş inşaat üzerine tam isabetler kaydedilmiştir. Jeliv ile Brava arasında motörlü nakliye vasıtalarına hücum edilmiş ve bir miktar adamna yakılmıştır.

Dü Mihta kadyona Alman ve İtalyan tayyareleri hücum etmiştir. Hiç bir hasar, hiç bir ölü ve yaralı yoktur.

Yukarıda bahsi geçen hareketin hepsinden tayyarelerimiz salimen dönmüştür.

İtalyan tebliği

Roma 13 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhında 251 numaralı tebliği:

Yunan cephesinde devriye ve bataryaların faaliyeti görülmüştür.

Şimali Afrikada Alman hava kuvvetlerine mensub tayyareler, kıtaat kampları ile karekât halinde bulunan kollara ve düşmanın bir tayyare meydanına taarruz etmişlerdir.

Aşağı Sudaant Omo nehri mntakasında kıtaatımız, düşman münrezerlerini taretmiş ve düşman birçok ölü ve yaralı bırakmıştır.

11-12 Şubat gecesi düşman tayyareleri, Rodos adasına birkaç bombayı ve tenvir edici fisek atmışlardır. İki kadın ve bir çocuk telef olmuştur. Evlerde bazı hasarat vardır.

Her akşam muhabere devam ediyor

Paşa teşekkür etti. Artık her gece geç vakit makine ile beni arıyor.

Ben de 24 saat içinde İstanbulda geçen hadisatın hülasasını kendim hazırladım. Vazifemi süstenal ederek yaptığım bu yardımdan çok gurur duyuyordum.

— Doğru yapıyor sun! diyor. Tehlikeli bir iş gördüğüm farkındaydım. Fakat rütbesini terkederek, kellesini koltuğuna almış vatani kurtarmağa koşmuş bir paşanın yanında benim maruz bulunduğum tehlikenin ne ehemmiyeti olabilirdi?

16 Mart hadisesi

15 Martı 16 Martı bağlayan gece.. odada telgraf başmemuru da var. Bu adam, o zaman posta telgraf umum müdürü olan zatın mekteb arkadaş.. geç vakit umum müdürden bir emir getirdi; bu emirde:

— Kimse vazifesi başından ayrılmamasın, bazı hadiseler çıkması muhtemel!

Deniliyordu. Çıkması muhtemel hadiselerin ne olacağını anlamıştım.

Zaten türlü rivayetler doluyordu.

Derhal makine başına geçerek Ankara'yı buldum. Paşanın karar-gâhını istedin. «Uyuyor» cevabını verdiler. «Uyandırınız» dedim. Sordular: «Manastırlı Hamdi rica ediyor, makine başına tesfir etsinler.»

Biraz sonra Paşa makine başında:

— Paşam ben Manastırlı Hamdi.

— Söyle öğlüm!

— Paşam, şimdi İstanbul işgal altına alınıyor.

Muhabere devam ederken, merkezlerden gelen haberlere de göz atıyordum, bunları sırasıyla Paşaya bildiriyordum.

— Paşam ihtima düşman gemi-

Dün çocuğunu aldırın bir kadınla doktoru tevkif ettiler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

nü ihbar etmiştir. Zabita vaziyetten adliye haberdar etmiş; diğer taraftan istic bulunarak, müddei umumlükte açılacak olunmuştur. Anjel verdiği ifade:

« Biz, fakir bir aileyiz. Bir çocuğumuz var, ona bile bakmaktan âciziz. Üstelik, Arif beni nikâhlayıyor da... Bir gün, ayrılıksak iki çocukla ne yaparım? Meclisen doktoru müracaat ettim, 15 lira mukabilinde çocuğumu aldırıldı. Sonra da hastaneye gittim.» demisti.

Tahkikat dün tekemmül ederek, her iki suçlu da 1 inci sulh ceza hâkim Resid'in huzuruna çıkarılmışlardır. Fakat, Anjel bu defa mahkemede yapılan sorgusunda ifadesini değiştirmiş; zabıta ve müddei umumlükteki itiraflarını reddeder:

« Rahmimden fazla dem gelmiştir. Bunu durdurmak için, Dr. Ali Saibe müracaat ettim. 2 lira ücret alarak, bana bir iğne yaptı. Fakat, kan gene durmayınca, bu sefer Gülhane hastanesine gidip, kürtaç yaptırıldı.» demisti.

Dr. Ali Saib Dölbak da sorgusunda, aleyhindeki iddiayı tamamen reddetmiş ve şunları söylemiştir:

« Bu kadın hasta bir halde bana müracaat etti. Kendisi neziften müteessirdi. Bir iğne yaptım. Sonra, hastayı otomobile hastaneye gönderdim.»

Sorguyu müteakib, hâkim her iki maznunun da tevkiflerine karar vermiştir.

Kasab bıçağı ile sokakta 12 yerinden yaralanan bir genç kız ölüm halinde!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

ni aramak için de Nimeti adım adım takip etmeye başlamıştır.

Dün Karagümrük postahanesine mektub götürmek üzere evinden çıkan Nimet Uzunyolda Rahmi ile karşılaşmıştır.

Rahmi, genç kıza tekrar başınları için kandırmağa çalışmış da Nimet bu teklife yanaşmamış ve yoluna devam etmek istemiştir.

Bu esnada kışkıracı delikanlı belinden büyük bir kasab bıçağı çıkarıp ve genç kızın üzerine atılarak onu 12 yerinden ağır surette yaralamıştır.

Kanlar içinde yere yıkılan Nimet, bavyeri bir halde Haseki hastanesine kaldırılmış, Rahmi cinayetini müteakib kanlı bıçağını yere atarak kaçmıştır.

Dün geç vakit hastanede kendisine ameliyat yapılan genç kızın hayatı tehlikededir.

Cinayet hadisesine el koyan zabıta firarı carihi şiddetle aramaktadır.

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL, Galata ve Yenicami

MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK, ATINA

Her nevi banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

Doktor I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hasta-

larını kabul eder.

neredeyim diye sordum, etrafımda oradaki eşyaları aradım.

— Alışırın yavrum. Birkaç aydır kendi odanda yatmamıştım da ondan... Sen uyurken bana misafirler geldi. Sacide ile Meziyet... Senin avdetini söyledim, pek sevindiler. Akşamdan evvel gene gelecektler.

— Böyle birdenbire gelişimi atayib bulmadılar mı? Size bir sev sormadılar mı?

— Onlar seni çok sevdiıkları için derhal bütün kabahati kayınlıdine yüklediler ve ona kızıp İstanbulla kaçtığına hükmettiler.

— Zeki kızlardı, onlardan bir şey saklamağa gelmez.

— Fakat artık, sana bundan bahsetmiyeceklermiş, niyetleri seni gezdirmek, eğlendirmek.

— Âlâ... Ancak ben yalnız eğlence ile meşgul olmak istemiyordum. Biraz evvel uyandığım zaman yatağımda düşündüm ve ciddi kararlar verdim. Derhal Konservatuardaki hocama müracaat edeceğim ve onun yardımını bir piyano konseri vermek hazırlıklarına başlayacağım. Sizin hakkınız vardı, anne, boş bir

hayatı yalnız eğlence ile doldurmağa imkân olmaz. Kendisini unuttuğum insanın ciddi şeylerle meşgul olması lâzımdır. Eğer müsaade etseniz, kendime dışarıda bir iş arardım.

— Hayır kızım, para kazanmağa ihtiyacın yoktur, benim servetim sana yeter.

— Maksadım kendimi avutmaktır.

— Biliriyordum; bu konsere hazırlamak fikri hiç te fena değil. Hatı istersen konseri bir hayır cemiyeti menfaatine verir ve bundan bir de manevi zevk alırsın.

— Güzel fikir. Yarından tezi yok işe girerim.

— Peki acele etme yavrum, bir hafta, on gün kadar rahat et, dinlen, neş'eni ve kuvvetini bul, ondan sonra salim bir kafa ile çalışmağa başla. Peki dinlersen sendiklin mümkün olduğu kadar kendi zevkini düşün, dilediğin yere git, dilediğin kimselerle görüş.

— Nesrin Beruttan ayrıldıktan on gün sonra, bir sabah, Büyükkadada

Bulgarlar tekzip ediyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

olmadığı merkezindedir.

Londradaki telâkkiye göre, Bulgaristanın Almanlar tarafından istilâsı hâlâ bugün yarın istenilen saatte yapılabılır, fakat Amanlar, Bulgaristanın Balkanlarda umumî bir yarıncın çıkarmada ummek maksadile, mümkün olduğu takdirde birkaç gün tehditlerinin neticesini görmek için intizar edeceklerdir.

Birkaç zaman evvel bu hususta birinci sınıf ve oldukça esrarengiz bir unsur olarak telâkiki edilen Rus hatı hareketi hâlen daha az karanlık addedilmektedir.

Öyle sanılıyor ki, Rusya, belki de diğer her milletin daha ziyade, Balkanlarda sulhun idamesi arzusunun ve bunun neticesi olarak Almanların Bulgaristana müdahalesini bir harb sebebi yapıyacaktır.

Fakat, sanıldığına göre, Bizat Almanlar, hattı hareketini tayine da vet edilen Bulgaristanın kendiliğinden Mihvere itihaki tercih eylemesini istemektedir.

Halbuki Sofyada hâlâ az çok muhalefet mevcuttur. Sofyada vatanperver unsurlar, derhal Romanyanın akıbetini kabul için memleketin hürriyetini ve müstakil mevcudiyetini riske etmenin şayanı arzu etmediği fikrindedir.

Bulgar ajansının tekzibi

Sofya 13 (A.A.) — Bulgar Ajansı bildiriyor:

Bulgaristana bin Alman tayyare sinin geldiği, Bulgar hava meydanlarının Alman bir kadro tarafından işgal edildiği ve binlerce Alman asker ve tankının Tunadan geçtiği hakkında yabancı bir ajans tarafından yayılan haberlerin baştan aşağıya kâdar uydurma olduğunu bildirmeğe Bulgar ajansı müdahur.

Bir tekzip daha

Londra 13 (A.A.) — Royter: Londradaki Bulgar sefaresinin bir mmeur matbuata yaptığı beyanatta, Bulgaristanda 1000 Alman tayyaresi bulunduğu hakkındaki haberi, kaba ve hayalî olarak tavsif etmiş ve şunları ilâve eylemiştir:

Bulgaristanın 1000 tayyareyi alabileceği havanın mevkudun mevcut olmadığı gibi mevcut meydanlardan da senenin bu mevsiminde istifade edilemez.

Berlin ne diyor?

Berlin 13 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Salâhiyetli bir membadan bildirilmektedir:

Siyasi mahfelle göre Alman tayyarelerinin Bulgaristana girdiklerine dair Londrada yapılan raporunda mahiyetindeki şayialar harben meşul olan adamların asabiyetine bir delildir. Bundan başka Almanlar bu hususta salâhiyettar Bulgar makamları tarafından nesredilen tekzibi hatırlamaktadırlar.

Slovo gazetesi teessüf ediyor

Sofya 13 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Slovo gazetesi, Çorçilin bütün Balkanları ve bilhassa Bulgaristanı bir harb sahnesi haline getirmek fikrinde olduğunu gösteren nutkunu hayret ve infial ile karşıladığını yazmaktadır. Bu gazete, demokrat milletlerin 25 sene müddet Bulgaristan menfaatini ihmal ettikten sonra Bulgaristandan ve alelümülküçük hükümetlerden böyle bir li-sanla bahsetmelerine teessüf etmektedir.

Yunan tebaasının Sofyayı terk etmeleri doğru değil

Atina 13 (A.A.) — Havas ajansı tarafından, mensei Sofya olmak üzere verilen ve Bulgaristan vatandaşları Yunanlı kadın ve çocukları Yunanistan dönmelerinin emir veya tavsiye edilmiş olduğunu bildiren haber, kat'i surette tekzip olunur.

Franko Peten ile de görüştü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

le el sıkışarak iki devlet reisi birbirine veda eylemişlerdir.

Franko - Mussolini mülakatı

Madrid 13 (A.A.) — Resmen bildirildiği göre, general Franko ile Mussolini dün Bordighera'da buluşmuşlardır.

Avrupa meseleleri ve bu tarihi anda iki memleket için alâka uyandıran meseleler hakkında İtalyan ve İspanyol görüş birliği; bu mülakatı teberriz etmiştir.

İspanyol ajansının Roma muhabirine nazaran, general Franko ve Mussolini askeri üniforma giymiş bulunuyorlardı ve karşılıklı olarak zaman heycana kapılmışlardı.

İspanya hariciye nazırı Sunner, bir tek fasla ile bütün gün sabahtan akşama kadar devam eden Mussolini - Franko mülakatında hazır bulunmuştur.

Askeri vazifesi dolayısıyla mülakata iştirak edemeyen İtalya hariciye nazırı kont Ciano Sunner'e samimi bir telgraf göndermiştir.

Londra 13 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor:

Timesin diplomatik muhabiri şunları yazmaktadır:

Sulh teebbüsünün Petain - Franko mülakatına mevzu teşkil etmesi çok zordur. Eğer İtalya İngiltere ile ayrı bir sulh yapmak tasavvurunda olsaydı - ki ortada böyle bir tasavvurda delâlet eden hiç bir emare yoktur - bu husustaki yüksek bir görüşleşme yapılmış olurdu. Çünkü Hitlerin böyle bir İtalyan teşebbüsüne müsamaha etmeyeceği muhakkaktır. Bizce Mussolininin İspanya ve Fransadan yardım istemesi ihtimali çok kuvvetlidir. Mussolininin Trablusgarbdeki ordu bakiyesinin kurtarılması için İspanyanın yardım istemesi pek mümkündür. Bu, mîttabi Fransızların müvafakatini istilaz eden bir iştir. Çünkü Mussolini Fransa ile henüz harb halinde bulunuyor denilebilir.

Bu vaziyette Petainin huzuruna iştirahkâr bir tavırla çıkamaz. Weygandın Mareşal Petain ile beraber mütareke şartlarının harfiyen tatbik edilmesine taraftar olduğu ve hiç bir İtalyan askerinin Tunusa girmesine müsaade etmeyeceği zannolunmaktadır.

Bu şartlar dahilinde, İtalyaya karşı bir sükran borcu olan ve Mareşal Petain ile pek dostane münasebet idame eden General Franonon Roma ile Vichy arasında mutavassıt bir rol oynamak istemesi müsteb'at değildir.

Habeşistandaki sivillerin tahliyesi

Zürih 13 (A.A.) — Gazette de Lausanne'nin Vichy muhabiri yazıyor:

Mussolini ve General Franonun tetkik ettiği meselelerden bir tanesi ni, pek muhtemel olarak, Habeşistandaki sivillerin lüzumu takdirinde tahliyesi teşkil etmiştir. Mesele, Adisaba - Cibuti demiryolunun kullanılmasını icab ettirdiğinden ve Fransayı da alâkadar eylediğinden, bu, Franko - Petain görüşmesini icab ettirmeye kâfidir.

Mülakat hakkında tahminler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

da İtalyaya hiç bir fayda temin etmeyeceği aşikârdır.

Binaenaleyh Franonun sulh tasavvurunda bulunmuş olması yolundaki tahminler doğru değildir.

İspanyanın harbe iştiraki yolunda yapılan tahminler ise, pek daha çok uzak

Hayvanlar âleminde

(Başarafa 2 nci sayfa)
mızda. Bir düzüye kuyruğunu sallıyor, sanki kendi kendisine mühim meseleler halledermiş gibi feylesofça neler düşünüyordu. Bekçiye hay hay! dedim.

O akşam saat sekize doğru beki geldi. Fakat örümceği koyduzsa bulun. yerinde yellere esiyordu. Muhakkak kaş ile göz arası gene şehre sıvışmıştır. dedik. Bekçi de talihine küserek ve elbette ki hayır dualar okuyarak yanından ayrıldı. Sonra kendisi anlattı. Adamcağız, öteberi almak için lokantanın kilerine inince gözlerine inanamayarak «Örümcek» in orada kendisini adeta güler- rek beklediğini görmüş.

Diğer bir vak'a da benim başımdan geçti:
Gene bir gün örümceğin pek te öyle keyifli olmadığını gördüm. Başını okşuyarak:

— Örümcek, oğlum.. dedim. Yarın sabah bir ilaç içelim mi?..

Ve ertesi sabah elimde ilaç kutusuna vardım. Örümcek gene yoktu. O ana kadar da bir kere olsun sabah kahvaltısından evvel dışarıya sıvıştığı vaki değildi. Tahmin ettiğimiz gibi kurnaz, ilaç içmekten kurtulmak için kaçmış, ve benim başımdan pek karışık olduğu, binaenaleyh kendisine ilaç vermediği düşünemeyeceğim bir saatte dönmüştü.

Köpek besleyenlerin pek iyi bildiği gibi, onların ilaçla başları hiç te hoş değildir.

★ Köpeklerle atların zekâlarından kimsenin şüphe etmediği muhakkak, fakat benden istenilen listeye bu gibileri katmanın hiç te doğru olmayacağı kanaatindeyim. Zira köpek ve atlar, daima insanların hizmetinde buldukları için zekâlarını epeyce bilemişler diyebiliriz. Kısaca bu gibi hayvanları sık sık gördüğümüzden dolayı elimizde zekâlarını ölçebilecek bir miyarda bulunuyor.

Ya vahşi hayvanlar?.. diyeceksiniz.. söyliyeyim:

Vahşi hayvanları mütalea edince, ben şahsan şempanze ile goril maymununu zekâ bakımından listenin başına geçirmekte tereddüd etmiyorum. Orangutan maymunları bu iki maymun cinsinden sonra gelir. Bu üç cinsin arasında hakikaten zeki olanlar var. Gardiyanları kendilerine bir şey söyleyince derhal anlamakta, kavramakta, hele birçok şahısları birer birer tanımakta ve yüzlerini asla unutmamaktadırlar. Bu maymunların çok zekilerine, her türlü oyun ve hokkabazlıklar hiç te güçlük çekilmeksizin öğretilir...

Bu bahse tekrar döneceğim.
Nakleden: İbrahim Hoyi

Hergün

(Başarafa 2 nci sayfa)

ni kurtarmış olduklarını zannedenler bile cazibeye dayanamayacaklar, belki de, bütün dünya istisnasızca bu girdabın içine düşecek!

Evvel, yüklü bir sene içindeyiz. Bildiğimiz bundan ibaret. Yapabileceğimiz şey de, bütün bizim zihnimizde olanlar gibi, beklemek ve hazırlanmak. Bunun haricinde, her şey, bizim değil, yalnız mukadderatın elindedir!

Muhittin Biçgen

Eskrim ve jimnastik yurdu
Şehrimizde bir eskrim ve jimnastik yurdu tesis edilmiş ve ilk toplantı yapılarak idare heyeti intihabı olunmuştur.

Yurdun fahri reisliğine Selim Sır, 11 Tarcan, reisliğine Salih Köseraif, umumi kâtibliğine Cihad Tekin, muhasibliğine Rıza Arseven, veznedarlığına Aydın Arakon, yedek azalığı Orhan Savaş seçmişlerdir.

ZET
En iktisadlı Havagazi ocağı

Alım, satım ve tapu işleri
Her çeşid hukuk işleri emniyetle görülür. Adres: Divanyolu 66 numara Kâmil Şerbetçioğlu

Ankara borsası

13/2/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.24
New-York	100 Dolar	129.20
Cenevre	100 İsviç. Fr.	29.6875
Atina	100 Drahm	0.9975
Sofya	100 Leva	1.6225
Madrid	100 Peçea	12.9375
Belgrad	100 Dinar	3.475
Yokohama	100 Yen	31.1375
Stokholm	100 İsviç. Fr.	31.005

Esham ve Tahvilât

Ergani	20.05
--------	-------

RADYO

CUMA 14.2.1941

8.00 Saat ayarı, 8.03 Ajans haberleri, 8.18 Hafif müzik (Pl.), 8.45-9.00 Ev kadını.

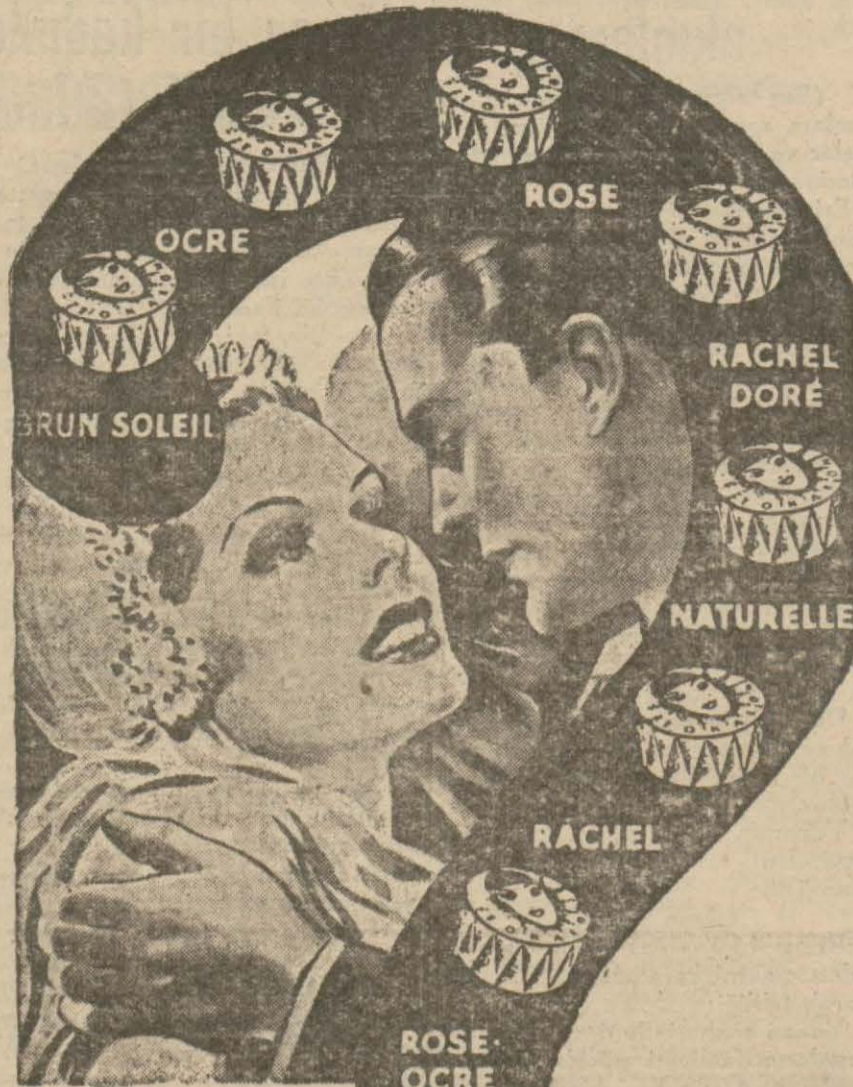
12.30 Saat ayarı, 12.33 Karışık şarkı ve türküler, 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Karışık şarkı ve türküler, 13.20-14.00 Karışık müzik (Pl.).

18.00 Saat ayarı, 18.03 Radyo «Swing» kuarteti, 18.30 Meydan sazi ve fasli, 19.30 Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45 Solo şarkılar, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Temsil, 21.30 Konuşma, 21.45 Radyo salon orkestrası, 22.30 Saat ayarı, ajans haberleri, 22.45 Radyo salon orkestrası, 23.00 Cazband (Pl.).

Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIOĞLU

HANGİ RENK SİZİ MES'UD EDER?

PARASIZ
Bu sihrâmiz yeni pudra renkleri tecrübe edilebilir.

10 KADINDA 9 U FENA RENKTE BİR PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihab etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübe, yi hemen bugün, size parasız olarak verilecek yeni ve cazib renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cüd renkleri» (Kromoskop) tâbir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihrâmiz bir göz, tam ve kusursuz bir inceleme renkleri intihab eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmeyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul daresinde «Krema kö-

püğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını massetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğüle karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninize yapacağı cazib tekemmülü görünüş, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüd ettiğinizde İt. İ. İ. İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası Servisi P. T.) vâki olacak talebde size memnuniyetle, muhtelif renklerde nümunelek altı ufak paket pudra gönderileceğiz.

Bursa Nafia Müdürlüğünden:

- 1 — Yenişehir tayyare meydanı yolunun yeniden inşası 12168 lra 16 kuruşluk keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme 20/2/1941 Perşembe günü saat 16 da Nafia Müdürlüğünde toplanacak eksiltme komisyonu tarafından yapılacaktır.
- 3 — Bu işe aid evrak şunlardır:

Keşif, plân, vahit fiat listesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, ve fenni şartname ile mukavele profesidir.

4 — Talihlerin münakasaya iştirak edebilmeleri için 912.61 liralık muvakkat teminat yatırmaları 940 senesinde ticaret odasına kayıtlı olduğuna dair vesika ile bu işi yapmağa ehliyetli olduğuna dair vilâyet makamına müracaatla vesika alması, üçüncü maddede yazılı evrakı görüp kabul ettiğine dair imza etmesi ve 2490 sayılı kanuna uygun olarak hazırlanmış teklif zarfını ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Nafia Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.

5 — Talihler 3 ncü maddede yazılı evrakı Nafia Müdürlüğünde tetkik edecektir.

Postada vukubulacak gecikmeler kabul edilmez. (579)

MAHDUD MES'ULİYETLİ

Garb Linyitleri İşletmesinden:

Değirmisaz işletmemiz için BİR DOKTOR OPERATÖR aranmaktadır. Talib olanların tecrümeihal varakasile ve mektubla Balıkesir postakutusu No. 5 adresine müracaat etmeleri ilân olunur.

P. T. T. Umum Müdürlüğünden

1 — İdare ihtiyacı için 3000 ilâ 3500 piyade, 1400 ilâ 1500 süvari müvezzi ile 150 ilâ 200 hamal ki cem'an 4550 ilâ 5200 maa kasket elbisenin dikisi kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedel «39250» muvakkat teminat «2943, 75» lira olup eksiltmesi 20/2/1941 Perşembe günü saat 16 da Ankarada Evkap apartmanında P. T. T. Umum Müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat «15» e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada Evkap apartmanında P. T. T. Levazım İst. tanbulda Valide hanında P. T. T. Levazım ayrıntı şubesi müdürlüklerinden «196» kuruş mukabilinde verilecektir. «614,841»

HAYAT ve KOMPRİME

Münevvi yemeklerle Mide ve Emayı yormadan bir tabak

ÇORBALIK ÇAPAMARKA

Hububat ve sebze komprimesile bir günlük kalörinizi temin edebilirsiniz. Et ve Tavuk suyuyla mamul Mercimek, Bezelye, Buğday, Komprimele- rimizin 100 gramlık paketleri her yerde 15 ve 50 gramlıkları 9 kuruştur. Nefeslet suhulet ve ucuzluğunu bir tecrübe ile anlayacaksınız. Büyük bakkaliye mağazalarında bulunur.

Şirketi Hayriyeden: HİSSEDARLAR UMUMİ HEYETİNİN TOPLANTISI

Hissedarlar umumî heyeti (1941) yılı Martın on sekizinci Salı günü saat 16 on altıda Şirketin Galat'da Feriencilerde kâin Merkezi İda- resinde alelâde surette içtima davet olunur. İşbu toplantıya elli ve daha ziyade hisse sahibi olan hissedarlar iştirak ederler ve rey sahibi olurlar.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

- 1 — 1940 senesi hesabı hakkında idare meclisi ve murakib raporlarının okunması ve mezkûr hesapların tasdikile idare meclisinin ibrası.
- 2 — Müddetleri biten azaların yerlerine aza seçilmesi.
- 3 — Müddetleri biten murakibların yerlerine murakib seçilmesi ve üç- retlerinin tayini.

İSTANBUL SIVACI ve BOYACILAR CEMİYETİNDEN:

22/1/1941 tarihinde ekseriyet olmadıktan yapılamayan Cemiyet Heyeti Umumiye toplantısı 20/2/1941 Perşembe günü saat 14 de Eminönü Halkevi eski binasında yapılacaktır. Ruzname aşağıda yazılıdır. Cemiyete kayıtlı meslektaşlarımızın teşrifleri rica olunur.

RUZNAME: Kongre reis ve kâtiblerinin seçilmesi — İdare heyeti 940 senesi çalışma raporu — 940 senesi hesabının tetkiki — 1941 senesi bütçesi okunması — İdare heyetinin yarısı için intihabat yapılması.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Aşağıda ismi, muhammen bedeli ve muvakkat teminatı ayrı ayrı gös- terilmiş olan Ankara hastanesi madeni malzemesi 25.2.1941 Salı günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında sıra ile ve ayrı ayrı satın alınacaktır.

Bu işlere girmek isteyenlerin listeleri hizada yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de ka- dar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (167) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satıl- maktadır. (937)

Malzemenin ismi	Muhammen bedel Lira	Muvakkat teminat Lira
1 inci grup: 19 kalemden ibaret ma- deni komodinler, dolaplar, masalar vesaire	40137	3010,28
2 inci grup: 47 kalemden ibaret ma- deni kaplar, muayene masa ve sez- longları vesaire	33437	2507,78

İstanbul Be'ediye Riyasetinden:

Hesab İşleri Müdürlüğünde münhal bulunan (30) lira maaşlı dört mu- rakıblık için 20/2/1941 Perşembe günü saat 14 de Belediye merkez bina- sında müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Aşağıda yazılı evsafı haiz olanların 19/2/1941 günü akşamına kadar Be- lediye Riyasetine istida ile müracaat ederek istenilen vesaiki vermeleri ve tayin edilen gün ve saatte Belediye merkezinde bulunmaları lâzımdır.

Aranılan evsaf:

- 1 — Türk olmak,
- 2 — Yüksek Ticaret ve İktisad, Siyasal Bilgiler Okulları ve Hukuk Fa- kültesi mezunu olmak,
- 3 — Askerliğini yapmış olmak,
- 4 — Otuz yaşından yukarı olmamak,

İstenilen vesaik:

- 1 — Hüviyet cüzdanı,
- 2 — Askerlik vesikası,
- 3 — Mekteb diploması,
- 4 — Doğruluk kâğıdı,
- 5 — 6X9 eb'adında dört kit'a fotoğraf.

İmtihan âtidedeki mevzuardan icra edilecektir.

- 1 — İdare hususiyet ve belediye vergi ve resimleri.
- 2 — Bütçe mevzuatı,
- 3 — Muhasebe usulleri,
- 4 — Ceza usulü muhakemeleri,
- 5 — Türk ceza kanunu,
- 6 — Tahsilî emval, icra ve iflâs kanunları,

Bu imtihana gerek belediye ve gerekse sair teşkilâtın (30) liralık de- receye terfi hak kazanmış olup da en aşağı lise ve muadili derecesinde tahsilî olanlar da girebilirler.

Müracaat edeceklerin vesaiki noksan olduğu takdirde imtihana dahil olamazlar. (1110)

MAHDUD MES'ULİYETLİ Garb Linyitleri İşletmesinden:

- 1 — Tavşanlıda Küçükilet köyü kömür ocaklarından istihsal olu- nan linyit kömürlerinin 13,17 Km. mesafede bulunan Tavşanlı istasyo- nuna kamyonla nakliyesi kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş- tur.
- 2 — Bu işe aid şartname: İşletmenin Kütahya ajanile Eskişehir a- janından, Tavşanlı İşletme Şubesinden, Balıkesirde İşletmeler Merke- zinden bilâbedel temin edilir.
- 3 — Nakliyenin ocaklardan istasyona teslim beher ton muhammen bedeli 135 yüz otuz beş kuruştur.
- 4 — Münakasasını Balıkesirde ihale tarihi 20 Mart 941 saat onda- dir.
- 5 — Taliblerin mezkûr tarihte teklif mektupları ve verecekleri fi- atın iki bin ton nakliyesine tekabül eden miktar da teminat mek- tub veya akçelerle birlikte Balıkesirde Garb Linyitleri İşletmesi Drek- türliğüne müracaatları ilân olunur.

Devlet Orman İşletmesi Çoruh Revir Amirliğinden:

1 — Devlet Orman İşletmesi Çoruh reviri Borçka bölgesi Balıklı Or- man kat'iyatından Hopa sahiline «20» kilometre mesafede şose kenarın- da istifli «1007» metre mikâb «288» desimetre mikâba muadil «2892» aded kabuklu kızılgaç tomruğu açık artırma ile satılacaktır.

2 — Artırma 25/2/1941 Salı günü saat 14 de Borçka işletme bölgesinde yapılacaktır.

3 — Beher metre mikâbın muhammen bedeli 11 lira 66 kuruştur.

4 — Muvakkat teminat «830» lira «83» kuruştur.

5 — Şartname Orman Umum Müdürlüğünde İstanbul ve Trabzon Çevirge Müdürlüklerle Çoruh Revir Amirliğinde görülebilir.

6 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte Borçkada bulunmaları ilân o- lunur. «893»

Mintaka Ticaret Müdürlüğünden:

11/2/1941 tarihli Cümhuriyet, Tan, Akşam, Tasvirifkâr, Yeni Sabah, Son Telgraf ve Son Posta gazetelerinde müntezir ilâna ektir.

Barsak, balmumu, derler, peynir, taze ve konserve balık, keten, yon- ca tohumu, paçavra ihracatçıların 938, 939, 940 senelerindeki ihracat miktarlarını her sene için ayrı ayrı ve 10/2/1941 tarihindeki stok mik- tarlarını yazı ile Mintaka Ticaret Müdürlüğüne bildirmeleri ilân olu- nur. «1088»